

Päivämäärä

14.3.2003

Dnro

1592/00/2002

Voimaantulo- ja voimassaoloaika

31.3.2003 - toistaiseksi

Valtuutussäännökset

Eläinsuojelulaki (247/1996) 4, 5, 6 ja 20 b §
Eläinsuojeluasetus (396/1996) 49 §

Vastaavat EY-säädökset

Neuvoston direktiivi 1999/22/EY (31999L0022);
EYVL N:o L 94, 9.4.1999, s. 24

Asia

**ELÄINTARHASSA JA PYSYVÄSSÄ ELÄINNÄYTTELYSSÄ PIDETTÄVIEN ELÄINTEN
PIDOLLE ASETETTAVAT ELÄINSUOJELUVAATIMUKSET**

1 §

Tarkoitus ja soveltamisala

Maa- ja metsätalousministeriö antaa tässä asetuksessa ja sen liitteissä säännökset eläintarhassa ja pysyvässä eläinnäyttelyssä pidettävien eläinten pidolle asetettavista eläinsuojeluvaatimuksista. Asetuksen tarkoituksena on suojella näitä eläimiä kaikelta vältettävissä olevalta kärsimykseltä, kivulta ja tuskalta.

Tätä asetusta sovelletaan kaikkiin eläintarhoissa ja pysyvissä eläinnäyttelyissä pidettäviin eläimiin, kuitenkin siten, että asetuksen liitteitä 3 ja 4 sovelletaan ainoastaan luonnonvaraisiin eläinlajeihin, mukaan lukien eläinsuojeluasetuksen (396/1996) 25 §:ssä mainitut lajit sekä turkiseläimet.

Asetuksen ja sen liitteiden säännökset ovat sitovia. Liitteet sisältävät myös suosituksia, jotka on kirjoitettu *kursiivilla*. Suositukset eivät ole sitovia.

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) **pitopaikalla** tallia, karsinaa, häkkiä, huonetta, allasta, terraariota tai akvaariota tai muuta vastaavaa sisätilaa tai ulkotilaa, jossa eläimiä pidetään;
- 2) **ulkotarhalla** eläimen ulkona pitämiseen tarkoitettua aidattua tai muulla tavalla selvästi rajattua aluetta; sekä
- 3) **sisätilalla** neljällä seinällä ja katolla varustettua tilaa, jossa eläimiä pidetään sisällä.

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Tämä asetus tulee voimaan 31 päivänä maaliskuuta 2003.

Tämän asetuksen voimaan tullessa toiminnassa oleviin eläintarhoihin ja pysyviin eläinnäytelyihin sovelletaan asetuksen liitteen 1 kohdan 1.1.5. säännöstä 1 päivästä lokakuuta 2003 lukien.

Tämän asetuksen voimaan tullessa toiminnassa oleviin eläintarhoihin ja pysyviin eläinnäytelyihin sovelletaan asetuksen liitteiden 3 - 6 mukaisia tilavaatimuksia 1 päivästä tammikuuta 2008 lukien. Tilavaatimuksia sovelletaan kuitenkin ennen tätä peruskorjattaviin eläinten pitopaikkoihin tai rakennettaviin uusiin pitopaikkoihin.

Tämän asetuksen voimaan tullessa toiminnassa oleviin eläintarhoihin ja pysyviin eläinnäytelyihin sovelletaan asetuksen liitteen 3 kohdassa 3.1.11. tarkoitetun eläinten pitopaikan osalta tilavaatimuksia 1 päivästä tammikuuta 2013 lukien.

Helsingissä 14 päivänä maaliskuuta 2003

Maa- ja metsätalousministeri

Jari Koskinen

Eläinlääkintöylitarkastaja

Jaana Mikkola

SISÄLLYSLUETTELO

sivu

Liite 1. Eläintarha ja pysyvä eläinnäyttely	6
1.1. Eläintarhan ja pysyvän eläinnäyttelyn yleiset vaatimukset	6
1.2. Eläinten pitopaikan yleiset vaatimukset	6
1.3. Eläinten pitopaikan olosuhteet	7
1.4. Laitteet ja välineet	8
1.5. Ulkotarha	8
1.5.1. Ulkotarhan yleiset vaatimukset	8
1.5.2. Ulkotarhan aitaaminen	8
1.6. Eläinten pito tilapäisesti	9
Liite 2. Eläinten hoito	10
2.1. Hyvinvoinnista huolehtiminen	10
2.2. Juotto ja ruokinta	10
2.3. Lisääntyminen	11
Liite 3. Nisäkkäiden pidolle asetettavat erityisvaatimukset	12
3.1. Nisäkkäät (<i>Mammalia</i>)	12
3.1.1. Nokkaeläimet (<i>Monotremata</i>)	12
3.1.2. Pussieläimet (<i>Marsupialia</i>)	12
3.1.3. Hyönteissyöjät (<i>Insectivora</i>)	13
3.1.4. Hyppypäästäiset (<i>Macroscelidae</i>)	14
3.1.5. Puupäästäiseläimet (<i>Tupaioidea</i>)	14
3.1.6. Siipijalkaiset (<i>Chiroptera</i>)	14
3.1.7. Kädelliset (<i>Primates</i>)	15
3.1.8. Vajaahampaiset (<i>Edentata</i>), muurahaiskävyt (<i>Pholidota</i>) ja maasiat (<i>Tubulidentata</i>)	15
3.1.9. Jäniseläimet (<i>Lagomorpha</i>)	17
3.1.10. Jyrsijät (<i>Rodentia</i>)	17
3.1.11. Valaat (<i>Cetacea</i>)	19
3.1.12. Petoeläimet (<i>Carnivora</i>)	20
3.1.12.1. Koiraeläimet (<i>Canidae</i>)	20
3.1.12.2. Näätäeläimet (<i>Mustelidae</i>)	20
3.1.12.3. Puolikarhut (<i>Procyonidae</i>)	21
3.1.12.4. Karhut (<i>Ursidae</i>)	22
3.1.12.5. Kissaeläimet (<i>Felidae</i>)	22
3.1.12.6. Hyeenat (<i>Hyaenidae</i>)	23
3.1.12.7. Sivettieläimet (<i>Viverridae</i>) ja mangustit (<i>Herpestidae</i>)	23
3.1.13. Eväjalkaiset (<i>Pinnipedia</i>)	24
3.1.14. Norsueläimet (<i>Proboscidea</i>)	24
3.1.15. Tamaanit (<i>Hyracoidea</i>)	25
3.1.16. Sireenieläimet (<i>Sirenia</i>)	25
3.1.17. Kavioeläimet (<i>Perissodactyla</i>)	25
3.1.17.1. Hevoseläimet (<i>Equidae</i>)	25
3.1.17.2. Sarvikuonot (<i>Rhinocerotidae</i>)	25
3.1.17.3. Tapiirit (<i>Tapiridae</i>)	26
3.1.18. Sorkkaeläimet (<i>Artiodactyla</i>)	26
3.1.18.1. Virtahevot (<i>Hippopotamidae</i>)	26
3.1.18.2. Siat (<i>Suidae</i>) ja pekarit (<i>Tayassuidae</i>)	26
3.1.18.3. Kamelieläimet (<i>Camelidae</i>)	27
3.1.18.4. Hanka-antiloopit (<i>Antilocapridae</i>)	27

3.1.18.5.	Onttosarviset (<i>Bovidae</i>)	27
3.1.18.6.	Hirvieläimet (<i>Cervidae</i>)	28
3.1.18.7.	Kirahvieläimet (<i>Giraffidae</i>)	29
3.1.18.8.	Myskihirvet (<i>Moschidae</i>)	29
3.1.18.9.	Kääpiökauriit (<i>Tragulidae</i>)	29
Liite 4.	Lintujen pidolle asetettavat erityisvaatimukset	30
4.1.	Linnut (<i>Aves</i>)	30
4.1.1.	Strutsilinnut (<i>Struthioniformes</i>), nandulinnut (<i>Rheiformes</i>) ja kasuaarilinnut (<i>Casuariiformes</i>)	30
4.1.2.	Kiivilinnut (<i>Apterygiformes</i>)	30
4.1.3.	Pingviinilinnut (<i>Sphenisciformes</i>)	31
4.1.4.	Kuikkalinnut (<i>Gaviiformes</i>) ja uikkulinnut (<i>Podicipediformes</i>)	31
4.1.5.	Ulappalinnut (<i>Procellariiformes</i>) ja pelikaanilinnut (<i>Pelecaniformes</i>)	31
4.1.6.	Haikaralinnut (<i>Ciconiiformes</i>) ja kurkilinnut (<i>Gruiformes</i>)	32
4.1.7.	Sorsalinnut (<i>Anseriformes</i>) ja rantalinnut (<i>Charadriiformes</i>)	32
4.1.8.	Päiväpetolinnut (<i>Falconiformes</i>)	33
4.1.9.	Pöllölinnut (<i>Strigiformes</i>) ja kehrääjälinnut (<i>Caprimulgiformes</i>)	34
4.1.10.	Kanalinnut (<i>Galliformes</i>) ja tinamilinnut (<i>Tinamiformes</i>)	34
4.1.11.	Kyyhkylinnut (<i>Columbiformes</i>)	34
4.1.12.	Papukaijalinnut (<i>Psittaciformes</i>)	35
4.1.13.	Käkilinnut (<i>Cuculiformes</i>)	35
4.1.14.	Kiitäjälinnut (<i>Apodiformes</i>)	36
4.1.15.	Säihkylinnut (<i>Coraciiformes</i>)	36
4.1.16.	Tikkalinnut (<i>Piciformes</i>), hiirilinnut (<i>Coliiformes</i>) ja trogonilinnut (<i>Trogoniformes</i>)	36
4.1.17.	Varpuslinnut (<i>Passeriformes</i>)	37
Liite 5.	Matelijoiden ja sammakkoeläinten pidolle asetettavat erityisvaatimukset	38
5.1.	Matelijat ja sammakkoeläimet	38
5.2.	Matelijat (<i>Reptilia</i>)	39
5.2.1.	Kilpikonnat (<i>Testudines</i>)	39
5.2.1.1.	Maakilpikonnat (<i>Testudinidae</i>)	39
5.2.1.2.	Merikilpikonnat (<i>Cheloniidae</i>) ja merinahkakilpikonnat (<i>Dermochelyidae</i>)	39
5.2.1.3.	Muut kilpikonnat	39
5.2.2.	Krokotiilieläimet (<i>Crocodylia</i>)	40
5.2.3.	Käärmeet (<i>Serpentes</i>)	40
5.2.3.1.	Matokäärmeet (<i>Leptotyphlopidae</i>), sokkokäärmeet (<i>Anomalepididae</i> , <i>Typhlopidae</i>), valekorallikäärmeet (<i>Aniliidae</i>), sylinterikäärmeet (<i>Cylindrophiidae</i>), korallisynterikäärmeet (<i>Anomochilidae</i>) ja kilpihäntäkäärmeet (<i>Uropeltidae</i>)	41
5.2.3.2.	Boat (<i>Boidae</i>), kääpiöboat (<i>Tropidophiidae</i>), Mauritiuksen boat (<i>Bolyeridae</i>), pythonit (<i>Pythonidae</i>), välkekäärmeet (<i>Xenopeltidae</i>) ja kiiltokäärmeet (<i>Atractaspididae</i>)	41
5.2.3.3.	Tarhakäärmeet (<i>Colubridae</i>), myrkkytarhakäärmeet (<i>Elapidae</i>), kyykäärmeet (<i>Viperidae</i>) ja kalkkarokäärmeet (<i>Crotalidae</i>)	41
5.2.3.4.	Käsnäkäärmeet (<i>Achrochordidae</i>), merikäärmeet (<i>Hydrophiidae</i>) ja vesivaletarhakäärmeet (<i>Homalopsinae</i>)	42
5.2.4.	Liskot (<i>Sauria</i>)	42
5.2.4.1.	Kameleontit (<i>Chamaeleonidae</i>)	43

5.2.4.2.	Varaanit (<i>Varanidae</i>)	43
5.2.4.3.	Muut liskot	43
5.3.	Sammakkoeläimet (<i>Amphibia</i>)	43
5.3.1.	Sammakot (<i>Anura</i>)	44
5.3.2.	Pyrstösammakot (<i>Caudata</i>)	44
Liite 6.	Kalojen pidolle asetettavat erityisvaatimukset	46
6.1.	Kalat	46

Liite 1. Eläintarha ja pysyvä eläinnäyttely

1.1. Eläintarhan ja pysyvän eläinnäyttelyn yleiset vaatimukset

1. Eläintarhan ja pysyvän eläinnäyttelyn on oltava sellainen, että sen maasto, kasvillisuus, rakennukset ja rakenteet soveltuvat eläinten pitämiseen. Ympäristön on oltava riittävän rauhallinen ja meluton.
2. Eläintarhassa ja pysyvässä eläinnäyttelyssä on oltava asianmukaiset tilat ja välineet eläinten pitämistä, tutkimista, käsittelyä ja hoitoa varten sekä hygieeniset tilat ruoan ja juoman valmistamista ja säilyttämistä varten. Eläinten toisistaan erottamista varten on oltava asianmukaiset tilat.
3. Eläinten pitopaikat on sijoitettava siten, että käytettävissä on riittävästi tilaa eläinten tarkastamista ja hoitamista varten. Eri pitopaikoissa olevat eläimet eivät saa päästä vahingoittamaan tai likaamaan toisiaan.
4. Eläintarhassa ja pysyvässä eläinnäyttelyssä on huolehdittava haitallisten jyrsijöiden ja muiden haittaeläinten torjunnasta sekä siitä, että eläimet eivät joudu alttiiksi ilkivallalle.
5. Eläintarhassa ja pysyvässä eläinnäyttelyssä tulee olla eläinten hoitoa koskeva asianmukainen ohjelma, joka sisältää ennaltaehkäisevän terveydenhuollon, sairauksien hoidon ja eläinten ruokinnan.

1.2. Eläinten pitopaikan yleiset vaatimukset

1. Eläinten lukumäärän on oltava sopivassa suhteessa pitopaikan kokoon, maastoon ja kasvillisuuteen. Eläinlaji, eläinten koko, sukupuoli, eläinten ikäjakauma ja aktiivisuus tulee ottaa huomioon eläinten pitopaikkaa suunniteltaessa.
2. Eläimillä tulee olla pitopaikassaan mahdollisuus vetäytyä syrjään muilta eläimiltä ja tarvittaessa myös yleisöltä levon, parittelun, synnytyksen ja poikasten hoidon ajaksi. Sellaisissa pitopaikoissa, joissa yleisöllä on pääsy samaan tilaan eläinten kanssa, on eläimillä niin halutessaan oltava mahdollisuus vetäytyä yleisön ulottumattomille.
3. Sisätilan on oltava helposti puhtaana pidettävä ja se on voitava desinfioida tarvittaessa.
4. Kunkin luonnonvaraisen eläinlajin pitopaikan tulee olla mahdollisimman hyvin eläinlajin luonnollisen elinympäristön kaltainen. Pitopaikan on oltava sisustettu ja varustettu kunkin eläinlajin tarpeet huomioon ottaen ja siellä on oltava tarvittavia virikkeitä ja materiaaleja, joilla eläimet voivat toteuttaa lajinomaista käyttäytymistään kuten kiipeilyä, kaviamista, jyrsimistä, piiloutumista, suojautumista, kylpemistä, uimista, sukeltamista tai pesän rakentamista. Jos pitopaikassa on maa-alueen lisäksi vesiallas tai -alue, niiden pinta-alojen välisen suhteen on oltava siellä pidettävän eläinlajin ja eläinmäärän tarpeisiin sopiva.
5. Sellaiseen lajiin kuuluvan eläimen pitopaikassa, jonka elintapoihin kuuluu uiminen tai oleskelu vedessä, on oltava vesiallas. Vesialtaan koon ja veden määrän on vastattava eläinlajin tarpeita. Mikäli samassa pitopaikassa pidetään useita eläimiä, kaikkien on

voitava oleskella altaassa tai kuivalla alueella samanaikaisesti. Kuivan alueen ja vesi-alueen välinen raja on oltava sellainen, että siirtyminen alueelta toiselle käy helposti.

6. Pitopaikan on oltava sellainen, että eläimet eivät voi jäädä kiinni pitopaikan tai sisustuksen rakenteisiin tai muutoin vahingoittua, eikä siinä saa olla sellaisia teräviä kulmia tai ulokkeita, jotka voivat vahingoittaa eläimiä. Lattian tai maapohjan on oltava eläinlajeille sopiva sekä sellainen, että eläin ei voi jäädä siihen kiinni tai muutoin vahingoittua.
7. Pitopaikan oven, portin tai muun vastaavan aukon on oltava kooltaan, rakenteeltaan ja muodoltaan sellainen, että eläimet voidaan poistaa pitopaikasta ilman, että niille aiheutuu vahingoittumisen vaaraa.

1.3. Eläinten pitopaikan olosuhteet

1. Pitopaikan ilman- ja vedenlaadun, lämpötilan ja ilman suhteellisen kosteuden on oltava kullekin eläinlajille sopivia. Ilmanvaihto ei saa aiheuttaa eläimille haitallista vetoa.
2. Sisätilan ilmanvaihdon on oltava sellainen, että pölyn määrä tai haitallisten kaasujen pitoisuudet eivät kohoa haitallisen korkeiksi.
3. Jos eläinten pitopaikan ilmanvaihto tai veden laadun, lämpötilan tai ilman suhteellisen kosteuden ylläpito perustuu pääasiassa koneellisesti toimivaan järjestelmään, eläinten terveyden ja hyvinvoinnin kannalta riittävien olosuhteiden järjestämiseen on oltava mahdollisuus myös laitteiston häiriöiden aikana. Koneellisesti toimivassa järjestelmässä on tarvittaessa oltava hälytysjärjestelmä, joka antaa hälytyksen häiriön sattuessa. Hälytysjärjestelmän toimivuus on testattava säännöllisesti.
4. Pitopaikan vesialtaiden veden on oltava puhdasta ja hyvälaatuista sekä lämpötilaltaan, suolapitoisuudeltaan ja muilta ominaisuuksiltaan kullekin lajille sopiva.
5. Pitopaikan valaistuksen on oltava sellainen, että eläimet voivat toteuttaa lajinomaisia käyttäytymistarpeitaan ja luonnonmukaisia aktiivisuusaikojaan. Valaistus ei saa aiheuttaa eläimille haittaa eikä vahinkoa.
6. Eläimet eivät saa olla jatkuvasti alttiina ympäristön melulle.

Sisätila on varustettu ikkunalla tai vastaavalla rakenteella, joka läpäisee päivänvaloa.

Sisätilan ilman haitalliset kaasut ja epäpuhtaudet eivät ylitä seuraavia raja-arvoja:

<i>ammoniakki</i>	<i>10 ppm*</i>
<i>hiilidioksidi</i>	<i>3000 ppm*</i>
<i>rikkivety</i>	<i>0,5 ppm*</i>
<i>orgaaninen pöly</i>	<i>10 mg/m³</i>

*ppm = aineen pitoisuus miljoonasosina ilmaistuna

1.4. Laitteet ja välineet

1. Eläinten pitoon tarkoitettujen laitteiden ja välineiden on oltava helposti puhtaana pidettäviä ja tarvittaessa desinfioitavissa. Pintakäsittelyyn ei saa käyttää puunsuoja-aineita, maaleja tai muita aineita siten, että ne voivat aiheuttaa eläimille myrkytyksen.
2. Eläinten pitoon tarkoitetut laitteet ja välineet on sijoitettava siten, etteivät ne aiheuta eläimille vahingoittumisen vaaraa. Sähköjohdot ja -laitteet sekä esineet, jotka voivat vahingoittaa eläimiä, on tarvittaessa suojattava tai sijoitettava eläinten ulottumattomiin. Eläinten ruokintaan ja juottamiseen tarkoitetut astiat ja laitteet on sijoitettava pitopaikkaan siten, että kaikki eläimet voivat syödä ja juoda vaikeuksitta.
3. Eläinten pitoon tarkoitetut laitteet ja välineet on pidettävä hyvässä kunnossa siten, että ne eivät vahingoita eläimiä tai vaaranna niiden terveyttä tai hyvinvointia.

1.5. Ulkotarha

1.5.1. Ulkotarhan yleiset vaatimukset

1. Ulkotarhan maaston, kasvillisuuden ja maapohjan on oltava eläinlajille sopivia. Pohjan on oltava sellainen, että se voidaan pitää riittävän kuivana ja puhtaana. Tarvittaessa maapohjan on oltava salaojitettu tai viemäröity. Tarha ei saa olla liukas siten, että siitä aiheutuu eläimille vahingoittumisen vaaraa.
2. Ulkotarhan on oltava riittävän tilava ottaen huomioon eläinlaji, eläinten koko ja aktiivisuus sekä eläinten lukumäärä ja ryhmän sosiaalinen rakenne. Tarhan ympäristön on oltava riittävän rauhallinen ja meluton.
3. Ulkotarhassa olevilla eläimillä on oltava lajista riippuen joko sääsuoja tai sopivia maastokohtia tai sellaisia rakenteita, jotka antavat riittävästi suojaa epäsuotuisia sääolosuhteita vastaan.
4. Ulkotarhaan johtavien kulkuteiden on oltava eläimille turvallisia.

Tarhan pohja on sellainen, että eläinten kynnet, kaviot, sorkat ja anturat kuluvat luontaisella tavalla.

1.5.2. Ulkotarhan aitaaminen

1. Ulkotarhassa on oltava riittävän vahva ja korkea aita tai muu sellainen riittävä este, joka estää tehokkaasti kaikkina vuodenaikoina eläinten karkaamisen tarhasta sekä tarhan ulkopuolella olevien tarhassa oleville eläimille vahingollisten tai haitallisten eläinten pääsyn tarhaan. Tarvittaessa tarha on katettava.
2. Aidan tai muun esteen on oltava helposti eläinten havaittavissa. Aitauksessa ei saa olla liian ahtaita tai teräviä kulmia.
3. Ulkotarhan aidan tai muun esteen on oltava eläimille turvallinen ja eläinlajille sopivasta materiaalista. Aidan tai muun esteen rakenteen on oltava sellainen, että eläin ei voi

jäädä siihen kiinni päästään, raajoistaan tai muista ruumiinosistaan. Tarhan aitaamiseen ei saa käyttää piikkilankaa.

4. Aitamateriaalin, porttien tai tolppien käsittelyyn ei saa käyttää puunsuoja-aineita, maa-
leja tai muita aineita siten, että ne voivat aiheuttaa eläimille myrkytyksen. Aidat ja muut
esteet sekä niihin liittyvät rakenteet on pidettävä hyvässä kunnossa siten, että ne eivät
vahingoita eläimiä tai vaaranna niiden terveyttä tai hyvinvointia. Aidan ja muun esteen
kunto on tarkastettava säännöllisesti ja havaitut viat on korjattava viivytyksettä. Sellai-
set aidan tai esteen läheisyydessä olevat puut, jotka kuntosaa vuoksi voivat muodostaa
oleellisen riskin kaatua aidan tai esteen päälle ja rikkoa sen, on poistettava.

1.6. Eläimen pito tilapäisesti

1. Liitteiden 3-6 vähimmäistilavaatimuksista voidaan perustelluista syistä poiketa tilapäi-
sesti. Tällaisia syitä ovat muun muassa karanteeni, lisääntyminen tai sen estäminen
sekä loukkaantuneiden luonnonvaraisten eläinten hoito ja kuntoutus tarhaolosuhteissa,
jos tarkoituksena on vapauttaa hoidettu eläin takaisin luontoon.

Liite 2. Eläinten hoito

2.1. Hyvinvoinnista huolehtiminen

1. Eläinten hyvinvointi on tarkastettava riittävän usein, kuitenkin vähintään kerran päivässä. Yksilöllinen tarkastaminen on suoritettava viivytyksettä niille eläimille, joille se yleis-tarkastuksen perusteella on tarpeellista. Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin tarkastukseen on kiinnitettävä erityistä huomiota lisääntymisaikana ja aina kun olosuhteissa tapahtuu merkittäviä muutoksia. Jos tarkastuksessa havaitaan jotain poikkeavaa, on ryhdyttävä välittömiin toimenpiteisiin tilanteen selvittämiseksi ja korjaamiseksi.
2. Eläimiä ei saa tarpeettomasti häiritä. Eläinten kiinniottaminen ja käsittely on tehtävä siten, että niille aiheutuu mahdollisimman vähän stressiä ja vahingoittumisen vaaraa.
3. Eläinten tulee voida mahdollisuuksien mukaan olla sosiaalisessa kanssakäymisessä lajitovereidensa kanssa, mikäli se on lajille tyypillistä käyttäytymistä. Eläimen saa erottaa lajitovereistaan ainoastaan tilapäisesti ja hyväksyttävästä syystä.
4. Sijoitettaessa eläimiä eläintarhan ja pysyvän eläinnäyttelyn tiloihin on otettava huomioon eri eläinlajien ja -yksilöiden luonne sekä niiden tarve vetäytyä suojaan toisiltaan. Tällöin pitopaikassa tulee olla riittävästi näköesteitä tai muita suojia.
5. Eläinryhmiä yhdistettäessä tai tuotaessa uusia eläimiä ryhmään on kiinnitettävä erityistä huomiota sosiaalisten suhteiden uudelleenmuodostumisesta mahdollisesti aiheutuviin käyttäytymisongelmiin. Eläimet, jotka suhtautuvat toisiinsa vihamielisesti tai saattavat muutoin vahingoittaa toisiaan, on pidettävä erillään toisistaan tai eläimillä on oltava mahdollisuus paeta ja piiloutua muilta eläimiltä.
6. Eläinten luontaiset aktiivisuusajat on otettava huomioon päivittäisissä hoitotoimenpiteissä sekä ulko- ja sisätilojen käytössä. Erityistä huomiota on kiinnitettävä siihen, että eläimille, joiden luontaiset aktiivisuusajat poikkeavat tavanomaisista esimerkiksi yöaktiivisuuden, talvilevon tai -horroksen vuoksi, tulee antaa mahdollisuus noudattaa näitä luontaisia elintapojaan. Jos eläin laitetaan kausilevolle, eläin on vähitellen valmisteltava lepokautta varten kunkin lajin vaatimusten mukaisesti.
7. Eläinten yleistä hyvinvointia on pyrittävä edistämään antamalla niille sopivia virikkeitä.

2.2. Juotto ja ruokinta

1. Eläinten ruokinta on järjestettävä siten, että pitopaikan kaikki eläimet voivat halutesaan syödä samanaikaisesti. Sosiaalisessa arvoasteikossa ylempänä oleva eläin ei saa päästä hallitsemaan koko ruokinta-aluetta. Pitopaikan jokaisella eläimellä on oltava mahdollisuus rauhalliseen syömiseen. Poikasille ja nuorille eläimille on tarvittaessa oltava oma ruokintapaikka, jonne vain ne pääsevät.
2. Eläinten saatavilla on oltava päivittäin riittävästi puhdasta vettä. Talvella juomastioiden on oltava sellaisia, ettei eläimen kieli jäädy astiaan kiinni. Jos eläinten juottamiseen käytetään automaattisia juomalaitteita, eläimet on totutettava niiden käyttämiin.

3. Ravinnon on oltava kullekin eläinlajille ravintoainekoostumukseltaan sopivaa. Ruokinnassa on kiinnitettävä erityistä huomiota eläimen lajinomaisiin ravintovaatimuksiin ja siinä on otettava huomioon eläimen ikä, koko, sukupuoli ja vuodenaika. Ruokintata-voissa ja –ajoissa tulee ottaa huomioon kunkin eläimen lajinomaiset käyttäytymispiirteet ja ruokinnalla tulee pyrkiä aktivoimaan eläimiä ravinnonetsintää, pyydystämistä, ravinnonkätkemistä ja muita mahdollisuuksia hyväksi käyttäen.
4. Eläinten ruokintaan ja juottamiseen tarkoitetut astiat, laitteet ja välineet on pidettävä puhtaana. Virtsa ja ulosteet eivät saa pilata ruokaa eivätkä juomavettä.
5. Jos eläintä joudutaan syöttämään elävillä eläimillä luontoon palauttamisen tai muun ehdottoman välttämättömän syyn vuoksi, syömättä jääneet eläimet tulee poistaa pito-paikasta välittömästi ruokinnan jälkeen.

2.3. Lisääntyminen

1. Eläimille on tarvittaessa oltava tarjolla asianmukainen pesätila sekä sopivaa pesänra-kennusmateriaalia.
2. Emolle on annettava mahdollisuus synnyttää rauhallisessa ja kullekin lajille sopivassa paikassa. Emolla, joka valmistautuu synnytykseen tai jolla on hoidettavanaan poikasia, on oltava mahdollisuus vetäytyä syrjään muilta eläimiltä ja yleisöltä.

Liite 3. Nisäkkäiden pidolle asetettavat erityisvaatimukset

3.1. Nisäkkäät (*Mammalia*)

Nisäkkäiden pitopaikkaa koskevia tilavaatimuksia sovelletaan yksinään eläviin nisäkkäisiin poikasineen sekä pareittain eläviin nisäkkäisiin poikasineen tai keskenään toimeen tulevassa ryhmässä eläviin nisäkkäisiin poikasineen ellei jäljempänä erikseen toisin säädetä. Jos vähimmäistilavaatimukset on ilmoitettu yhtä eläintä kohden, tarkoitetaan sillä täysikasvuista eläintä.

Nisäkkään koolla, lepakoita lukuun ottamatta, tarkoitetaan tässä liitteessä lajin täysikasvuisen eläimen keskimääräistä painoa.

3.1.1. Nokkaeläimet (*Monotremata*)

Nokkaeläinten pitopaikassa tulee olla kaivamiseen soveltuvaa pohjamateriaalia sekä sopivia piiloutumispaikkoja, kuten esimerkiksi luolia, onkaloita tai onttoja puunrunkoja.

Nokkasiileillä on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 10 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 20 m².

Eläimillä on ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 20 m².

3.1.2. Pussieläimet (*Marsupialia*)

Pussieläinten pitopaikassa tulee lajin tarpeiden niin vaatiessa olla luolia, puunkoloja tai onttoja puunrunkoja nukkumista ja piiloutumista varten sekä mahdollisuus kiipeilyyn tai kaivamiseen.

Pienillä kenguruilla (< 10 kg) on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 2 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 12 m². Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 50 m².

Keskikokoisilla kenguruilla (10 - 40 kg) on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 3 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 20 m². Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 500 m².

Suurilla kenguruilla (> 40 kg) on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 6 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 40 m². Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 1000 m².

Muilla maassa elävillä pussieläimillä (≤ 1 kg) on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 4 m².

Eläimillä on ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 10 m².

Muilla maassa elävillä pussieläimillä (> 1 kg) on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 2 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 6 m². Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 10 m².

Puukenguruilla on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 6 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 12 m². Sisätilan korkeuden on oltava vähintään 3 m. Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 50 m².

Muilla puussa elävillä pussieläimillä (≤ 1 kg) on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 4 m². Sisätilan korkeuden on oltava vähintään 2 m.

Eläimillä on ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 10 m².

Muilla puussa elävillä pussieläimillä (> 1 kg) on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 2 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 6 m². Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 10 m².

Pitopaikan korkeuden on oltava vähintään 3 m.

Koaloilla on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 50 m². Sisätilan korkeuden on oltava vähintään 3 m.

Eläimillä on ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 50 m².

Pitopaikan seinämistä kolme on sellaista, että ne toimivat eläimelle näkösuojana.

Vompateilla ja pussiahmoilla, joita pidetään sisätilassa ympäri vuoden, on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 50 m². Jos eläimillä on käytettävissään ulkotarha, sisätilan pinta-alan on oltava vähintään 10 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on tällöin oltava aina vähintään 20 m².

Pitopaikassa tulee olla mahdollisuus kaivamiseen.

Eläimillä on ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 50 m².

3.1.3. Hyönteissyöjät (*Insectivora*)

Hyönteissyöjien pitopaikassa tulee olla kaivamiseen soveltuvaa pohjamateriaalia sekä riittävästi piiloutumis- ja suojautumispaikkoja. Pitopaikassa on lisäksi oltava lajin tarpeiden niin vaatiessa mahdollisuus kiipeilyyn tai uimiseen.

Siileillä on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 2 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on tällöin oltava aina vähintään 10 m². Muilla kuin trooppisilla siileillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 10 m² eläintä kohden.

Siileillä tulee olla mahdollisuus vaipua talvihorrokseen.

Tanrekeilla on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 2 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 10 m².

Pitopaikassa on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava vesiallas, jonka pinta-ala on vähintään 1 m².

Eläimillä on ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 10 m².

Vesipäästäisillä on oltava sisätilaa vähintään 2 m². Pitopaikassa on oltava vesiallas.

Muilla päästäisillä on oltava sisätilaa vähintään 1 m². Sisätilan on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävä.

Maamyyrillä on oltava sisätila, jonka leveys on vähintään 1 m ja pituus vähintään 2 m. Pitopaikassa tulee olla kaivamiseen soveltuvaa materiaalia, jonka syvyys on vähintään 0,5 m.

3.1.4. Hyppypäästäiset (*Macroscelidea*)

Hyppypäästäisten pitopaikassa tulee olla kaivamiseen soveltuvaa pohjamateriaalia sekä riittävästi suojapaikkoja.

Hyppypäästäisillä on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 3 m².

3.1.5. Puupäästäiseläimet (*Tupaioidea*)

Puupäästäiseläinten pitopaikassa tulee olla mahdollisuus kiipeilyyn ja lajin tarpeiden niin vaatiessa myös kylpemiseen vedessä. Pitopaikassa on lisäksi oltava riittävästi suoja- ja pesäkoloja.

Tupaijoilla on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 2 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 10 m².

Pitopaikan korkeuden on oltava vähintään 2,5 m.

Eläimillä on ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 10 m².

3.1.6. Siipijalkaiset (*Chiroptera*)

Lepakoiden pitopaikassa eläimillä tulee olla mahdollisuus nukkua lajille luontaisella tavalla. Lepakoilla tulee lajin tarpeiden niin vaatiessa olla mahdollisuus vaipua talvihorrokseen.

Lepakoiden sisätilan on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävä. Sisätilan korkeuden on oltava vähintään 3 m.

Lepakoilla (lajin siipiväli < 50 cm) on oltava sisätilaa vähintään 10 m². Pitopaikan pisimmän seinän pituuden on oltava vähintään 5 m.

Lepakoilla (lajin siipiväli 50 - 100 cm) on oltava sisätilaa vähintään 40 m². Pitopaikan pisimmän seinän pituuden on oltava vähintään 8 m.

Lepakoilla (lajin siipiväli 100 - 150 cm) on oltava sisätilaa vähintään 80 m². Pitopaikan pisimmän seinän pituuden on oltava vähintään 12 m.

Lepakoilla (lajin siipiväli > 150 cm) on oltava sisätilaa vähintään 100 m². Pitopaikan pisimmän seinän pituuden on oltava vähintään 15 m.

3.1.7. Kädelliset (*Primates*)

Kädellisten pitopaikan sisustuksen tulee olla sellainen, että eläimillä on runsaasti mahdollisuuksia kiipeilemiseen. Pitopaikassa on lisäksi oltava riittävästi erilaisilla korkeuksilla sijaitsevia piiloutumis- ja vetäytymispaikkoja. Pitopaikassa tulee lajin tarpeiden niin vaatiessa olla riittävästi pesäkoloja tai -koppeja. Ihmisapinoiden pitopaikassa on oltava sopivaa materiaalia nukkumispaikkojen rakentamista varten.

Kädellisten pitopaikan lattia- tai pohjamateriaalina käytetään pehmeää luonnonainesta, kuten olkea tai sopivaa maa-ainesta.

Pienillä puussa elävillä apinoilla ja puoliapinoilla (< 1,5 kg; esimerkiksi kynsiapinat, lorit, galagot) on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 10 m². Sisätilan korkeuden on oltava vähintään 2,5 m.

Eläimillä on ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 10 m².

Keskikokoisilla puussa elävillä apinoilla ja puoliapinoilla (1,5 - 5 kg; esimerkiksi sakit, uakarit, kapusiinit, makit, yöapinat) on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 20 m². Sisätilan korkeuden on oltava vähintään 3 m.

Eläimillä on ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 20 m².

Suurilla puussa elävillä apinoilla ja puoliapinoilla (> 5 kg; esimerkiksi guerezat, villa-apinat, indrit, hämähäkkiapinat) on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 50 m². Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 100 m².

Pitopaikan korkeuden on oltava vähintään 4 m.

Maassa elävillä apinoilla (esimerkiksi paviaanit, geladat, husaariapinat) on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 50 m². Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 200 m².

Pitopaikan korkeuden on oltava vähintään 3 m.

Ihmisapinoilla (gibbonit, simpanssit, bonobot, orangit) on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 100 m². Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 500 m².

Pitopaikan korkeuden on oltava vähintään 5 m.

Gorilloilla on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 150 m². Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 500 m².

Pitopaikan korkeuden on oltava vähintään 5 m.

3.1.8. Vajaahampaiset (*Edentata*), muurahaiskävyt (*Pholidota*) ja maasiat (*Tubulidentata*)

Vajaahampaisten, muurahaiskäpyjen ja maasikojen pitopaikassa tulee olla kaivamiseen soveltuvaa pohjamateriaalia sekä lajin tarpeiden niin vaatiessa pesäluolia tai -koppeja.

Vyötiäisillä (≤ 10 kg) on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 2 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 10 m².

Eläimillä on ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 10 m².

Vyötiäisten pitopaikassa on vesiallas.

Vyötiäisillä (> 10 kg) on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 10 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 50 m². Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 100 m².

Vyötiäisten pitopaikassa on vesiallas.

Muurahaiskarhuilla on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 20 m² eläintä kohden. Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 50 m².

Pitopaikan korkeuden on oltava vähintään 3 m. Pitopaikassa tulee olla mahdollisuus kiipeilyyn.

Muurahaiskarhujen pitopaikassa on vesiallas.

Isomuurahaiskarhuilla on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 30 m² eläintä kohden. Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 100 m².

Laiskiaisilla on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 10 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 20 m². Sisätilan korkeuden on oltava vähintään 3 m.

Pitopaikassa tulee olla kiipeilymahdollisuus.

Muurahaiskävyillä (≤ 5 kg) on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 2 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 10 m².

Pitopaikan korkeuden on oltava vähintään 3 m. Pitopaikassa tulee olla mahdollisuus kiipeilyyn.

Eläimillä on ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 10 m².

Muurahaiskävyillä (> 5 kg) on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 30 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 50 m². Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 100 m².

Maasioilla on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 30 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 50 m². Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 100 m².

Pitopaikassa on oltava luolatilaa vähintään 1,5 m² eläintä kohden.

3.1.9. Jäniseläimet (*Lagomorpha*)

Jäniseläinten pitopaikassa tulee olla riittävästi suojautumis- ja piiloutumispaikkoja. Pitopaikassa tulee lisäksi olla kaivamiseen soveltuvaa pohjamateriaalia.

Jäniseläinten saatavilla tulee olla hampaita kuluttavaa, jyrstävää ruokaa tai muuta jyrstämiseen sopivaa materiaalia.

Ulkotarhassa saadaan ympäri vuoden pitää sellaisia jäniseläimiin kuuluvia lajeja, jotka soveltuvat ympärivuotisesti ulkona pidettäviksi.

Jäniksillä ja rusakoilla on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 200 m². Lisäksi eläimillä on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava sisätilaa vähintään 4 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on tällöin oltava aina vähintään 10 m². Sisätilan on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävä.

Kaniineilla on oltava sisätilaa vähintään 2 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 6 m². Sisätilan on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävä. Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 50 m².

Piiskujäniksillä, joita pidetään sisätilassa ympäri vuoden, on oltava sisätilaa vähintään 20 m². Jos eläimillä on käytettävissään ulkotarha, on sisätilan pinta-alan oltava vähintään 1 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on tällöin oltava aina vähintään 6 m². Sisätilan on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävä.

Eläimillä on ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 20 m².

3.1.10. Jyrsijät (*Rodentia*)

Jyrsijöiden pitopaikassa tulee olla riittävästi suojautumis- ja piiloutumispaikkoja sekä kaivamiseen soveltuvaa pohjamateriaalia. Pitopaikassa on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava mahdollisuus kylpeä hiekassa tai muussa vastaavassa materiaalissa.

Jyrsijöiden saatavilla tulee olla hampaita kuluttavaa, jyrstävää ruokaa tai muuta jyrstimiseen sopivaa materiaalia.

Ulkotarhassa saadaan ympäri vuoden pitää sellaisia jyrsijöihin kuuluvia lajeja, jotka soveltuvat ympärivuotisesti ulkona pidettäviksi.

Majavilla on oltava sisätilaa vähintään 2 m². Sisätilan on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävä. Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 300 m². Ulkotarhasta vähintään 100 m² on oltava vesiallasta, jonka veden syvyys vaihtelee 0,5 - 2 m.

Majavien saatavilla tulee olla puita ja oksia jyrstimis- ja rakennusmateriaaliksi.

Vesialueen rantaviivan pituus on vähintään 30 m.

Majavat pääsevät sisätilaan vedenpinnan alapuolelta.

Rämemajavilla on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 2 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 12 m². Sisätilassa on oltava vesiallas, jonka pinta-ala on vähintään 6 m² ja veden syvyys vähintään 0,3 m. Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 100 m². Ulkotarhasta vähintään 20 m² on oltava vesiallasta. Vesialtaan veden syvyyden tulee olla vähintään 0,3 m.

Piisameilla on oltava sisätilaa vähintään 2 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 5 m². Sisätilan on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävä. Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 30 m². Ulkotarhasta vähintään 10 m² on oltava vesiallasta. Vesialtaan veden syvyyden tulee olla vähintään 0,3 m.

Hiirillä ja myyrillä on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 0,5 m².

Pitopaikassa tulee lajin tarpeiden niin vaatiessa olla mahdollisuus kaivamiseen ja kiipeilyyn.

Vesimyyrillä on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 2 m². Pitopaikassa on oltava vesiallas, jonka pinta-ala on vähintään 1 m².

Rotilla ja hamstereilla on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 2 m².

Rottien pitopaikassa tulee olla mahdollisuus kiipeilyyn.

Piikkisioilla ja puupiikkisioilla on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 25 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 50 m². Lisäksi eläimillä on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava sisätilaa vähintään 10 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on tällöin oltava aina vähintään 30 m². Sisätilan on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävä.

Piikkisikojen pitopaikassa tulee olla mahdollisuus kaivamiseen.

Puupiikkisikojen pitopaikan korkeuden on oltava vähintään 3 m ja pitopaikassa tulee olla mahdollisuus kiipeilyyn.

Villimarsuilla on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 10 m².

Eläimillä on ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 10 m².

Maroilla on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 1 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 12 m². Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 200 m².

Vesioilla on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 10 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 30 m². Sisätilassa on oltava vesiallas, jonka pinta-ala on vähintään 5 m². Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 200 m². Ulkotarhasta vähintään 70 m² on oltava vesiallasta.

Aguteilla ja pakoilla on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 20 m².

Eläimillä on ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 20 m².

Preeriakoirilla ja maaoravilla on oltava sisätilaa vähintään 20 m². Sisätilan on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävä. Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 40 m².

Pitopaikassa tulee olla mahdollisuus kaivamiseen.

Murmeleilla on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 10 m². Eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 40 m².

Murmeleilla tulee olla mahdollisuus nukkua talviunta sekä mahdollisuus kaivamiseen.

Puussa elävillä jyrssiöillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 10 m². Lisäksi eläimillä on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava sisätilaa vähintään 2 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on tällöin oltava aina vähintään 6 m². Sisätilan on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävä.

Pitopaikan korkeuden on oltava vähintään 3 m. Pitopaikassa tulee olla riittävästi kiipeilymahdollisuuksia.

3.1.11. Valaat (Cetacea)

Valaiden tulee pitopaikassaan voida uida, sukeltaa ja hypätä veden pinnan yläpuolelle.

Vesialtaassa on oltava asianmukainen veden suodatus- ja puhdistusjärjestelmä. Veden on oltava puhdasta ja kirkasta sekä lämpötilaltaan ja laadultaan lajin tarpeiden mukaista.

Valaiden altaan pohja on profiloitu.

Pullonokkadelfiineillä on oltava vesiallas, jonka pinta-ala on vähintään 400 m² viittä eläintä kohden ja vesimäärä vähintään 1500 m³ viittä eläintä kohden. Jokaiselle seuraavalle eläimelle on oltava lisätilaa vähintään 75 m² eläintä kohden ja vettä lisäksi vähintään 250 m³ eläintä kohden. Vesialtaan leveyden tulee olla leveimmästä kohdastaan vähintään 7 m ja vesialtaan veden keskimääräisen syvyyden vähintään 3,5 m. Vesialtaassa tulee lisäksi olla matalampi alue, jonka syvyys on enintään 1,5 - 2 m.

Esitysaltaan yläpuolella olevan vapaan tilan on oltava vähintään 5 m.

Delfiinejä ei saa pitää kuin hyväksyttävästä syystä ja lyhytaikaisesti altaassa, jonka pinta-ala on pienempi kuin 90 m² ja vesimäärä pienempi kuin 280 m³. Delfiinien lisääntymiskäyttöön eristämiseen käytettävän altaan on kuitenkin oltava pinta-alaltaan vähintään 110 m².

Pitopaikan melutaso tulee pitää mahdollisimman alhaisena.

Lisääntymisallas ei ole pyöreä.

Veden aaltoliikkeiden vähentämiseksi vesialtaiden reunoilla on matala-alue tai muu aaltojen heijastumista altaan seinistä vähentävä järjestely.

3.1.12. Petoeläimet (*Carnivora*)

3.1.12.1. Koiraeläimet (*Canidae*)

Koiraeläinten pitopaikassa eläimillä tulee olla mahdollisuus vetäytyä syrjään lajitovereiltaan. Pitopaikassa tulee olla kaivamiseen soveltuvaa pohjamateriaalia, eri korkeuksilla olevia lepotasoja sekä riittävä määrä sopivia pesäpaikkoja. Jos samassa pitopaikassa pidetään useita eläimiä, pesätiloja on oltava niin monta, että kaikki eläimet voivat käyttää niitä samanaikaisesti.

Ulkotarhassa saadaan ympäri vuoden pitää sellaisia koiraeläimiin kuuluvia lajeja, jotka soveltuvat ympärivuotisesti ulkona pidettäviksi.

Koiraeläimillä (< 10 kg; esimerkiksi ketut, supikoirat, naalit) on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 600 m². Lisäksi eläimillä on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava sisätilaa vähintään 5 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on tällöin oltava aina vähintään 25 m². Sisätilan on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävä.

Supikoirilla tulee olla mahdollisuus nukkua talviunta.

Pensaskoirien pitopaikassa on oltava vesiallas.

Aavikkoketuilla on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 5 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 50 m².

Eläimillä on ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 100 m².

Koiraeläimillä (10 - 30 kg; esimerkiksi sakaalit, harjasudet) on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 1000 m². Lisäksi eläimillä on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava sisätilaa vähintään 10 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on tällöin oltava aina vähintään 25 m². Sisätilan on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävä.

Susilla ja hyeenakoirilla on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 2000 m².

Hyeenakoirilla on lisäksi oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 10 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 30 m².

3.1.12.2. Nääteläimet (*Mustelidae*)

Nääteläinten pitopaikassa tulee olla kaivamiseen soveltuvaa pohjamateriaalia. Eläimillä tulee lisäksi olla mahdollisuus kiipeillä ja toteuttaa luontaista kätkemistarvettaan. Pitopaikassa on oltava pesätila. Jos samassa pitopaikassa pidetään useita eläimiä, on pesätiloja oltava niin monta, että kaikki eläimet voivat käyttää niitä samanaikaisesti.

Ulkotarhassa saadaan ympäri vuoden pitää sellaisia nääteläimiin kuuluvia lajeja, jotka soveltuvat ympärivuotisesti ulkona pidettäviksi.

Nääteläimillä (< 0,5 kg; esimerkiksi lumikot, kärpät) on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 6 m² eläintä kohden. Lisäksi eläimillä on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava sisätilaa vähintään 6 m² eläintä kohden. Sisätilan on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävä.

Näätäeläimillä (0,5 - 3 kg; esimerkiksi minkit, skunkit, hillerit) on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 10 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 15 m². Lisäksi eläimillä on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava sisätilaa vähintään 10 m² eläintä kohden. Sisätilan on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävä.

Pitopaikassa on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava vesiallas tai -alue, jonka pinta-ala on vähintään 2 m².

Näädillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 30 m². Lisäksi eläimillä on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava sisätilaa vähintään 20 m². Sisätilan on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävä.

Näätäeläimillä (> 3 kg; esimerkiksi mäyrät) on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 100 m². Lisäksi eläimillä on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava sisätilaa vähintään 30 m². Sisätilan on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävä.

Eläimillä tulee lajin tarpeiden niin vaatiessa olla mahdollisuus nukkua talviunta.

Saukoilla on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 75 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 150 m². Ulkotarhasta vähintään 25 m² on oltava vesiallasta. Vesialtaassa tulee olla uimista ja sukeltamista varten riittävän laaja alue, jossa veden syvyys on vähintään 1 m. Lisäksi eläimillä on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 60 m². Sisätilassa on tällöin oltava vesiallas, jonka pinta-ala on vähintään 20 m² ja veden keskisyvyys vähintään 0,7 m.

Ulkotarhan vesialueen rantaviivan pituus on vähintään 30 m.

Jättiläissaukoilla ja merisaukoilla on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 100 m². Sisätilassa on oltava vesiallas, jonka pinta-ala on vähintään 50 m² ja veden keskisyvyys vähintään 1,5 m. Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 200 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 400 m². Ulkotarhasta vähintään 200 m² on oltava vesiallasta. Vesialtaan veden keskisyvyyden tulee olla vähintään 1,5 m.

Ahmoilla on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 200 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 400 m².

Pitopaikassa tulee olla mahdollisuus kylpemiseen vedessä.

3.1.12.3. Puolikarhut (*Procyonidae*)

Puolikarhujen pitopaikassa tulee olla riittävä määrä pesä- ja vetäytymispaikkoja sekä kaivamiseen soveltuvaa pohjamateriaalia. Eläimillä tulee lisäksi olla mahdollisuus kiipeillä ja toteuttaa luontaista kätkemistarvettaan.

Ulkotarhassa saadaan ympäri vuoden pitää sellaisia puolikarhuihin kuuluvia lajeja, jotka soveltuvat ympärivuotisesti ulkona pidettäviksi.

Puolikarhuilla (esimerkiksi pesukarhut, pikkupandat, nenäkarhut) on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 80 m². Lisäksi eläimillä on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava

sisätilaa vähintään 10 m² eläintä kohden. Sisätilan on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävä. Sisätilan korkeuden on oltava vähintään 3 m.

Pesukarhujen pitopaikassa on oltava vesiallas.

Jättiläispandoilla on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 100 m². Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 500 m².

Pitopaikan korkeuden on oltava vähintään 3 m.

3.1.12.4. Karhut (*Ursidae*)

Karhujen pitopaikassa tulee olla riittävästi suojapaikkoja, kaivamiseen soveltuvaa pohjamateriaalia sekä vesiallas.

Karhuilla tulee lajin tarpeiden niin vaatiessa olla mahdollisuus nukkua talviunta.

Ulkotarhassa saadaan ympäri vuoden pitää sellaisia karhulajeja, jotka soveltuvat ympäri-vuotisesti ulkona pidettäviksi.

Jääkarhuilla on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 500 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-ala on oltava aina vähintään 1000 m². Ulkotarhasta vähintään 300 m² on oltava vesiallasta. Vesialtaan veden syvyyden tulee olla vähintään 2,5 m.

Malaijinkarhuilla ja silmälasikarhuilla on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 500 m². Ulkotarhassa on oltava riittävästi puita kiipeilemistä varten. Lisäksi eläimillä on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 20 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-ala on tällöin oltava aina vähintään 50 m².

Muilla karhuilla on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 400 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-ala on oltava aina vähintään 800 m². Ulkotarhassa on oltava riittävästi puita kiipeilemistä varten. Lisäksi eläimillä on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 20 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-ala on tällöin oltava aina vähintään 50 m².

3.1.12.5. Kissaeläimet (*Felidae*)

Kissaeläinten pitopaikassa tulee olla eri tasoissa olevia makuu-, suoja- ja pesäpaikkoja sekä mahdollisuus kiipeilyyn.

Ulkotarhassa saadaan ympäri vuoden pitää sellaisia kissaeläimiin kuuluvia lajeja, jotka soveltuvat ympärivuotisesti ulkona pidettäviksi.

Pienillä kissaeläimillä (< 10 kg) on oltava sisätilaa vähintään 10 m² eläintä kohden. Sisätilan on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävä. Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 80 m². Ulkotarhan korkeuden on oltava vähintään 3 m.

Keskikokoisilla kissaeläimillä (10 - 20 kg) on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 300 m². Ulkotarhan korkeuden on oltava vähintään 3 m. Lisäksi eläimillä on lajin tarpeiden

niin vaatiessa oltava sisätilaa vähintään 10 m² eläintä kohden. Sisätilan on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävä.

Kalastajakissojen pitopaikassa on oltava vesiallas.

Suurilla kissaeläimillä (> 20 kg) on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 500 m². Ulkotarhan korkeuden on oltava vähintään 4 m. Lisäksi eläimillä on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava sisätilaa vähintään 15 m² eläintä kohden. Sisätilan on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävä.

Jaguaarien pitopaikassa on oltava vesiallas.

Leijonilla ja tiikereillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 800 m². Lisäksi eläimillä on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava sisätilaa vähintään 10 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on tällöin oltava aina vähintään 25 m². Sisätilan on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävä.

Tiikereiden pitopaikassa on oltava vesiallas.

Gepardeilla on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 25 m² eläintä kohden. Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 1000 m².

3.1.12.6. Hyeenat (*Hyaenidae*)

Hyeenojen pitopaikassa tulee olla kaivamiseen soveltuvaa pohjamateriaalia sekä riittävä määrä suojapaikkoja ja pesäkoppeja.

Hyeenoilla (≤ 30 kg) ja maasusilla on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 6 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 24 m². Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 1000 m².

Hyeenojen ja maasusien pitopaikassa on vesiallas.

Hyeenoilla (> 30 kg) on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 10 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 30 m². Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 2000 m².

3.1.12.7. Sivettieläimet (*Viverridae*) ja mangustit (*Herpestidae*)

Sivettieläinten ja mangustien pitopaikassa tulee olla riittävä määrä pesäkoloja, kaivamiseen soveltuvaa pohjamateriaalia sekä mahdollisuus kiipeilyyn. Pitopaikassa tulee lajin tarpeiden niin vaatiessa olla lisäksi uimiseen soveltuva vesiallas.

Mangusteilla (≤ 1 kg) on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 30 m².

Eläimillä on ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 30 m².

Mangusteilla (> 1 kg) ja mungoilla on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 50 m².

Eläimillä on ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 50 m².

Binturongeilla, sivettikissoilla ja fossilla on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 10 m² eläintä kohden. Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 40 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-ala on oltava aina vähintään 80 m².

Muilla sivettieläimillä (esimerkiksi genetit, palmunäädät) on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 20 m². Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 40 m².

3.1.13. Eväjalkaiset (*Pinnipedia*)

Eväjalkaisten pitopaikassa eläimillä tulee olla mahdollisuus käyttää maa-aluetta lepoon ja poikashoitoon. Maa-alueen ja vesialueen välisen rajan on oltava sellainen, että siirtyminen alueelta toiselle käy helposti.

Ulkotarhassa saadaan ympäri vuoden pitää sellaisia eväjalkaisiin kuuluvia lajeja, jotka soveltuvat ympärivuotisesti ulkona pidettäviksi.

Eväjalkaisten vesialtaan pohja on profiloitu.

Mursuilla ja merinorsuilla on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 800 m². Ulkotarhasta vähintään 600 m² on oltava vesiallasta. Vesialtaan veden keskisyvyyden tulee olla vähintään 5 m.

Korvahylkeillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 600 m². Ulkotarhasta vähintään 400 m² on oltava vesiallasta. Vesialtaan veden keskisyvyyden tulee olla vähintään 3 m. Lisäksi eläimillä on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävää sisätilaa. Sisätilassa on tällöin oltava vesiallas, jonka pinta-ala on vähintään 100 m² ja veden keskisyvyys vähintään 3 m. Sisätilassa on lisäksi oltava maa-aluetta vähintään 4 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että maa-alueen pinta-ala on oltava aina vähintään 20 m².

Varsinaisilla hylkeillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 300 m². Ulkotarhasta vähintään 200 m² on oltava vesiallasta. Vesialtaan veden keskisyvyyden tulee olla vähintään 3 m.

3.1.14. Norsueläimet (*Proboscidea*)

Norsueläinten pitopaikassa eläimillä tulee olla mahdollisuus hangata itseään esimerkiksi puihin tai kallioihin sekä kylpeä vedessä ja tomussa.

Norsuilla on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 50 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-ala on oltava aina vähintään 200 m². Sisätilassa tulee olla lattialämmitys. Eläimillä on lisäksi oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 2000 m².

Uroksen eristämistarhan pinta-ala on vähintään 500 m².

Norsuja pidetään vähintään kolmen eläimen ryhmässä.

3.1.15. Tamaanit (*Hyracoidea*)

Tamaanien pitopaikassa eläimillä tulee olla mahdollisuus kiipeilyyn lajin tarpeiden mukaan joko kallioilla tai puissa. Pitopaikassa tulee lisäksi olla kaivamiseen soveltuvaa pohjamateriaalia.

Tamaaneilla on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 3 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 50 m².

Puissa elävien tamaanien pitopaikan korkeuden on oltava vähintään 3 m.

Eläimillä on ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 50 m².

3.1.16. Sireenieläimet (*Sirenia*)

Sireenieläimillä on oltava lämmitetty, kolmeen osaan jaettu vesiallas, jonka pinta-ala on vähintään 600 m² jokaista kolmen eläimen ryhmää kohden. Veden syvyyden tulee olla vähintään 2,5 m. Vesialtaassa tulee lisäksi olla sopiva matalampi alue, jonka syvyys on enintään 0,4 - 1 m.

Sireenieläimiä tulee pitää vähintään kolmen eläimen ryhmässä.

Sireenieläinten vesialtaassa on saarekkeita.

3.1.17. Kavioeläimet (*Perissodactyla*)

3.1.17.1. Hevoseläimet (*Equidae*)

Hevoseläinten pitopaikassa eläimillä tulee olla mahdollisuus liikkua ryhmässä, piehtaroida ja hangata itseään esimerkiksi puihin.

Ulkotarhassa saadaan ympäri vuoden pitää sellaisia hevoseläimiin kuuluvia lajeja, jotka soveltuvat ympärivuotisesti ulkona pidettäviksi.

Hevoseläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 2000 m². Lisäksi eläimillä on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava sisätilaa vähintään 9 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on tällöin oltava aina vähintään 20 m². Sisätilan on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävä.

3.1.17.2. Sarvikuonot (*Rhinocerotidae*)

Sarvikuonojen pitopaikassa eläimillä tulee olla mahdollisuus hangata itseään esimerkiksi kiviä tai puunrunkoja vasten. Sarvikuonojen pitopaikassa on oltava vesialue kylpemiseen ja mutalammikko.

Sarvikuonoilla on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 50 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 100 m². Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 2500 m².

3.1.17.3. Tapiirit (*Tapiridae*)

Tapiirien pitopaikassa eläimillä tulee olla mahdollisuus kylpemiseen vedessä sekä sisätilassa että ulkotarhassa. Sisätilassa tulee olla riittävästi kuivikkeita.

Tapiireilla on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 20 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 50 m². Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 700 m².

3.1.18. Sorkkaeläimet (*Artiodactyla*)

3.1.18.1. Virtahevot (*Hippopotamidae*)

Virtahepojen pitopaikan maa- ja vesialueen välinen raja on oltava sellainen, että siirtyminen alueelta toiselle käy helposti.

Virtahevoilla on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 30 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 100 m². Sisätilassa on oltava vesiallas, jonka pinta-ala on vähintään 40 m². Vesialtaassa on oltava alue, jossa veden syvyys on vähintään 2 m. Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 500 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 2000 m². Ulkotarhasta vähintään 700 m² on oltava vesiallasta. Vesialtaassa tulee olla uimista ja sukeltamista varten riittävän laaja alue, jossa veden syvyys on vähintään 2 m.

Kääpiövirtahevoilla on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 30 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 70 m². Sisätilassa on oltava vesiallas, jonka pinta-ala on vähintään 30 m². Vesialtaassa on oltava alue, jossa veden syvyys on vähintään 1,3 m. Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 250 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 1000 m². Ulkotarhasta vähintään 300 m² on oltava vesiallasta. Vesialtaassa tulee olla uimista ja sukeltamista varten riittävän laaja alue, jossa veden syvyys on vähintään 1,3 m.

3.1.18.2. Siat (*Suidae*) ja pekarit (*Tayassuidae*)

Sikojen ja pekarien pitopaikassa eläimillä tulee olla mahdollisuus kaivamiseen ja tonkimiseen. Pitopaikassa tulee lisäksi olla mahdollisuus mutakylpyihin. Sisätilassa tulee olla riittävästi kuivikkeita.

Ulkotarhassa saadaan ympäri vuoden pitää sellaisia sikoihin kuuluvia lajeja, jotka soveltuvat ympärivuotisesti ulkona pidettäviksi.

Sikojen ja pekarien pitopaikassa on vesiallas.

Villisioilla on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 1000 m².

Muilla sioilla (esimerkiksi pahkasiat, pensselisiat) ja pekareilla on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 9 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 50 m². Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 700 m².

3.1.18.3. Kamelieläimet (*Camelidae*)

Ulkotarhassa saadaan ympäri vuoden pitää sellaisia kamelieläimiin kuuluvia lajeja, jotka soveltuvat ympärivuotisesti ulkona pidettäviksi.

Kameleilla on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 2500 m².

Dromedaareilla on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 9 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 25 m². Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 2500 m².

Muilla kamelieläimillä (guanacot, vikunjat, laamat, alpakat) on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 1000 m². Lisäksi eläimillä on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava sisätilaa vähintään 6 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on tällöin oltava aina vähintään 15 m². Sisätilan on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävä.

3.1.18.4. Hanka-antiloopit (*Antilocapridae*)

Hanka-antilooppien pitopaikassa tulee olla riittävästi näkösuojia.

Hanka-antiloopeilla on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 1000 m². Lisäksi eläimillä on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava sisätilaa vähintään 6 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on tällöin oltava aina vähintään 15 m². Sisätilan on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävä.

3.1.18.5. Onttosarviset (*Bovidae*)

Onttosarvisten pitopaikassa tulee olla riittävästi näkösuojia sekä lajin tarpeiden niin vaatiessa vesiallas. Eläimillä on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava mahdollisuus kiipeillä ja piehtaroida hiekassa.

Ulkotarhassa saadaan ympäri vuoden pitää sellaisia onttosarvisiin kuuluvia lajeja, jotka soveltuvat ympärivuotisesti ulkona pidettäviksi.

Pienillä antiloopeilla (<= 70 kg) ja gaselleilla (esimerkiksi saiga-antiloopit, besoaarit, impalat) on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 1000 m². Lisäksi eläimillä on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 6 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on tällöin oltava aina vähintään 25 m².

Suurilla antiloopeilla (> 70 kg; esimerkiksi gnut, beisat, lehmäantiloopit) on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 9 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 25 m². Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 2500 m².

Kalliohyppijöillä, kääpiöantiloopeilla, dik-dik:eillä ja beiroilla on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 20 m². Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 500 m².

Kalliohyppijöiden pitopaikassa tulee olla kallioita kiipeilyä varten.

Nautaeläimillä (≤ 300 kg; esimerkiksi nilgaut, kudut, bongot, sitatungat) on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 1500 m^2 . Lisäksi eläimillä on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 12 m^2 eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on tällöin oltava aina vähintään 30 m^2 .

Sitatungien ulkotarhassa on oltava vesiallas, jonka pinta-ala on vähintään 30 m^2 .

Nautaeläimillä (> 300 kg; esimerkiksi puhvelit, visentit, hirviantiloopit, bantengit, gaurit) on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 2500 m^2 . Lisäksi eläimillä on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava sisätilaa vähintään 15 m^2 eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on tällöin oltava aina vähintään 40 m^2 . Sisätilan on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävä.

Vesipuhvelien ja afrikkalaisten puhvelien sisätilassa ja ulkotarhassa on oltava vesiallas. Ulkotarhan vesialtaan tulee olla niin suuri, että kaikki eläimet mahtuvat kylpemään yhtäaikaan.

Anoaillo on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 12 m^2 eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 25 m^2 . Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 700 m^2 .

Anoaian pitopaikassa on oltava vesiallas.

Vuohilla ja lampaillo on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 1000 m^2 . Lisäksi eläimillä on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava sisätilaa vähintään 4 m^2 eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on tällöin oltava aina vähintään 25 m^2 . Sisätilan on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävä.

Vuoristolajien pitopaikassa tulee olla kallioita kiipeilyä varten.

Muilla vuohieläimillä (esimerkiksi takinit, myskihärät) on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 1000 m^2 . Lisäksi eläimillä on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava sisätilaa vähintään 9 m^2 eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on tällöin oltava aina vähintään 25 m^2 . Sisätilan on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävä.

3.1.18.6. Hirvieläimet (*Cervidae*)

Hirvieläinten pitopaikassa eläimillä tulee olla mahdollisuus vetäytyä syrjään lajitovereiltaan. Pienikokoisten lajien pitopaikassa tulee olla riittävästi piiloutumispaikkoja. Ulkotarhassa on lisäksi oltava puita sarvien hankaamiseen.

Ulkotarhassa saadaan ympäri vuoden pitää sellaisia hirvieläimiin kuuluvia lajeja, jotka soveltuvat ympärivuotisesti ulkona pidettäviksi.

Pienillä hirvieläimillä (esimerkiksi metsäkauriit, muntjakit) on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 700 m^2 . Lisäksi eläimillä on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava sisätilaa vähintään 5 m^2 eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on tällöin oltava aina vähintään 25 m^2 . Sisätilan on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävä.

Kiinan vesikauriilla ja puduilla on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 20 m^2 . Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 100 m^2 .

Keskikokoisilla hirvieläimillä (esimerkiksi porot, valkohäntäpeurat, kuusipeurat) on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 1000 m². Lisäksi eläimillä on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava sisätilaa vähintään 9 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on tällöin oltava aina vähintään 25 m². Sisätilan on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävä.

Suurilla hirvieläimillä (esimerkiksi hirvet, saksanhirvet, barasingat) on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 2500 m². Lisäksi eläimillä on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava sisätilaa vähintään 9 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on tällöin oltava aina vähintään 25 m². Sisätilan on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävä.

3.1.18.7. Kirahvieläimet (*Giraffidae*)

Kirahvieläimien pitopaikassa eläimillä tulee olla mahdollisuus syödä myös lajille tyypilliseltä korkeudelta.

Kirahveilla on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 50 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 100 m². Sisätilan korkeuden on oltava vähintään 6 m. Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 4000 m².

Okapeilla on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 50 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 100 m². Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 1000 m². Ulkotarhassa tulee olla riittävästi piiloutumis- ja suojautumispaikkoja.

3.1.18.8. Myskihirvet (*Moschidae*)

Myskihirvillä on oltava sisätilaa vähintään 20 m². Sisätilan on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävä. Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 500 m².

Myskihirvien pitopaikassa tulee olla riittävästi piiloutumis- ja suojautumispaikkoja.

3.1.18.9. Kääpiökauriit (*Tragulidae*)

Kääpiökauriilla on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 20 m². Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 100 m².

Kääpiökauriiden pitopaikassa tulee olla riittävästi piiloutumis- ja suojautumispaikkoja.

Kääpiökauriilla on kaksi erillistä sisätilaa.

Ulkotarhassa on vesialue.

Liite 4. Lintujen pidolle asetettavat erityisvaatimukset

4.1. Linnut (*Aves*)

Lintujen pitopaikkaa koskevia tilavaatimuksia sovelletaan yksittäisiin lintuihin poikasineen sekä pareittain eläviin lintuihin poikasineen tai keskenään toimeen tulevassa ryhmässä eläviin lintuihin poikasineen ellei jäljempänä erikseen toisin säädetä. Jos vähimmäistilavaatimukset on ilmoitettu yhtä eläintä kohden, tarkoitetaan sillä täysikasvuista eläintä.

Lintujen pitopaikassa on oltava linnuille sopivia virikkeitä. Istumaorret on ryhmässä pidettävillä linnuilla sijoitettava häkkiin siten, että kaikki ryhmän linnut voivat halutessaan istua samanaikaisesti orsilla muiden häiritsemättä. Orret on sijoitettava häkkiin niin, että linnuilla on riittävästi tilaa lentää tai muutoin liikkua häkissä.

Linnuilla on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava pitopaikassaan mahdollisuus päivittäisiin hiekka- tai vesikylpyihin.

Lintujen ruokinta- ja juottopaikalla on oltava riittävästi tilaa siten, että juomasta tai ruoasta ei synny tarpeetonta kilpailua. Lintujen saatavilla on tarvittaessa oltava sopivan kokoista soraa ruoansulatusta varten.

Linnun koolla tarkoitetaan tässä liitteessä lajin täysikasvuisen linnun keskimääräistä kokonaispituutta mitattuna nokan kärjestä pyrstön kärkeen.

Lintujen pitopaikan ylin orsi on ihmisen silmien tason yläpuolella.

4.1.1. Strutsilinnut (*Struthioniformes*), nandulinnut (*Rheiformes*) ja kasuaarilinnut (*Casuariiformes*)

Strutsilintujen pitopaikassa eläimillä tulee olla mahdollisuus riittävään liikuntaan avoimessa maastossa.

Strutseilla on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 10 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 30 m². Sisätilan korkeuden on oltava vähintään 3 m. Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 1000 m².

Strutseilla tulee pitopaikassaan olla mahdollisuus kylpeä hiekassa.

Emuilla, nanduilla ja kasuaareilla on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 10 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 30 m². Sisätilan korkeuden on oltava vähintään 2,5 m. Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 500 m².

Emuilla on pitopaikassaan mahdollisuus kylpeä vedessä.

4.1.2. Kiivilinnut (*Apterygiformes*)

Kiivilintujen pitopaikassa eläimillä tulee olla mahdollisuus pitopaikan pohjan tonkimiseen. Pitopaikassa tulee lisäksi olla riittävästi piiloutumis- ja suojaumisaikoja.

Kiiveillä on oltava lämmitettävää sisätilaa kahteen osaan jaettuna vähintään 50 m² eläinparia kohden. Lisäksi eläimillä on oltava kahteen osaan jaettavissa oleva ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 50 m² eläinparia kohden.

4.1.3. Pingviinilinnut (*Sphenisciformes*)

Pingviinilintujen pitopaikassa eläimillä tulee olla mahdollisuus uimiseen ja sukeltamiseen sekä pesimiseen maa-alueella.

Pienillä pingviineillä on oltava sisätilaa vähintään 1 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 25 m². Sisätilan lämpötilan tulee olla muutettavissa lajin tarpeisiin sopivaksi. Sisätilassa on oltava vesiallas, jonka pinta-ala on vähintään 10 m² ja veden syvyys vähintään 1,5 m. Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 100 m². Ulkotarhasta vähintään 50 m² on oltava vesiallasta. Vesialtaan veden syvyyden tulee olla vähintään 1,5 m.

Vesialtaan pohja on profiloitu.

Suurilla pingviineillä (kuningaspingviinit ja keisari pingviinit) on oltava sisätilaa vähintään 2 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 25 m². Sisätilan lämpötilan tulee olla muutettavissa lajin tarpeisiin sopivaksi. Sisätilassa on oltava vesiallas, jonka pinta-ala on vähintään 10 m² ja veden syvyys vähintään 2 m. Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 200 m². Ulkotarhasta vähintään 100 m² on oltava vesiallasta. Vesialtaan veden syvyyden tulee olla vähintään 2 m.

Vesialtaan pohja on profiloitu.

4.1.4. Kuikkalinnut (*Gaviiformes*) ja uikkulinnut (*Podicipediformes*)

Kuikkalintujen ja uikkulintujen pitopaikassa eläimillä tulee olla mahdollisuus uimiseen ja sukeltamiseen.

Ulkotarhassa saadaan ympäri vuoden pitää sellaisia kuikka- ja uikkulintuihin kuuluvia lajeja, jotka soveltuvat ympärivuotisesti ulkona pidettäviksi.

Kuikkalinnuilla ja uikkulinnuilla on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 100 m². Ulkotarhasta vähintään 75 m² on oltava vesiallasta. Vesialtaan veden syvyyden tulee olla vähintään 1 m. Lisäksi eläimillä on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava sisätilaa vähintään 2 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on tällöin oltava aina vähintään 20 m². Sisätilan on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävä. Sisätilassa on oltava vesiallas, jonka pinta-ala on vähintään 10 m² ja veden syvyys vähintään 1 m.

4.1.5. Ulappalinnut (*Procellariiformes*) ja pelikaanilinnut (*Pelecaniformes*)

Ulappalintujen ja pelikaanilintujen pitopaikassa eläimillä tulee olla mahdollisuus uimiseen ja sukeltamiseen.

Ulkotarhassa saadaan ympäri vuoden pitää sellaisia ulappalintuihin kuuluvia lajeja, jotka soveltuvat ympärivuotisesti ulkona pidettäviksi.

Ulappalinnuilla ja pelikaanilinnuilla on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 150 m². Ulkotarhasta vähintään 100 m² on oltava vesiallasta. Vesialtaan veden syvyyden tulee olla vähintään 1,5 m. Lisäksi eläimillä on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava sisätilaa vähintään 2 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on tällöin oltava aina vähintään 20 m². Sisätilan on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävä. Sisätilan korkeuden on oltava vähintään 2,5 m. Sisätilassa on lisäksi oltava vesiallas, jonka pinta-ala on vähintään 10 m² ja veden syvyys vähintään 1,5 m.

4.1.6. Haikaralinnut (*Ciconiiformes*) ja kurkilinnut (*Gruiformes*)

Haikaralintujen ja kurkilintujen pitopaikassa eläimillä tulee olla mahdollisuus kylpemiseen ja ravinnonetsintään matalalla vesialueella sekä lajin tarpeiden niin vaatiessa uimiseen. Pitopaikassa tulee lisäksi olla riittävästi piiloutumis- ja suojautumispaiikkoja.

Flamingoilla on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 1 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 20 m². Sisätilassa on oltava vesiallas, jonka pinta-ala on vähintään 5 m². Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 150 m². Ulkotarhasta vähintään 20 m² on oltava vesiallasta. Vesialtaassa tulee olla matalia alueita. Ulkotarhassa on lisäksi oltava sopivaa maa-ainesta pesien rakentamiseen.

Haikaroilla, pienillä kurjilla ja iibiksillä on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 2 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 20 m². Sisätilassa on oltava vesiallas. Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 150 m². Ulkotarhassa on oltava vesiallas.

Pitopaikan korkeuden on oltava vähintään 3 m.

Isoilla kurjilla ja trapeilla on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 2 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 20 m². Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 250 m². Ulkotarhassa on oltava vesiallas.

Pitopaikan korkeuden on oltava vähintään 2,5 m.

Kurjilla on sisätilassa oltava vesiallas.

Muilla kurkilinnuilla (esimerkiksi liejukanat, nokikanat, kyssäkurjet) on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 1 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 15 m². Sisätilassa on oltava vesiallas, jonka pinta-ala on vähintään 5 m². Muilla kuin trooppisilla lajeilla on lisäksi oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 50 m². Ulkotarhasta vähintään 20 m² on oltava vesiallasta.

4.1.7. Sorsalinnut (*Anseriformes*) ja rantalinnut (*Charadriiformes*)

Sorsalintujen ja rantalintujen pitopaikassa eläimillä tulee olla mahdollisuus kylpemiseen ja tarvittaessa uimiseen ja sukeltamiseen sekä ravinnonetsintään matalalla vesialueella. Pitopaikassa tulee lisäksi olla riittävästi piiloutumis- ja suojautumispaiikkoja.

Ulkotarhassa saadaan ympäri vuoden pitää sellaisia sorsa- ja rantalintuihin kuuluvia lajeja, jotka soveltuvat ympärivuotisesti ulkona pidettäviksi.

Sorsilla, sukeltajasorsilla ja ruokkilinnuilla on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava sisätilaa vähintään 1 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on tällöin oltava aina vähintään 15 m². Sisätilan on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävä. Sisätilassa on oltava vesiallas, jonka pinta-ala on vähintään 5 m². Muilla kuin trooppisilla sorsilla ja sukeltajasorsilla on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 50 m². Ulkotarhasta vähintään 20 m² on oltava vesiallasta.

Pitopaikan korkeuden on oltava vähintään 3 m.

Joutsenilla ja hanhilla on oltava sisätilaa vähintään 2 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 20 m². Sisätilan on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävä. Sisätilassa on oltava vesiallas, jonka pinta-ala on vähintään 5 m². Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 200 m². Ulkotarhasta vähintään 50 m² on oltava vesiallasta.

Joutsenten ja hanhien ulkotarhassa on riittävästi ruohikkoaluetta laiduntamiseen.

Lokeilla ja tiiroilla on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 50 m² ja korkeus vähintään 3 m. Ulkotarhasta vähintään 20 m² on oltava vesiallasta. Lisäksi eläimillä on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava sisätilaa vähintään 2 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on tällöin oltava aina vähintään 20 m². Sisätilan on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävä. Sisätilassa on oltava vesiallas, jonka pinta-ala on vähintään 5 m².

Muilla rantalinnuilla on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 20 m². Sisätilassa on oltava vesiallas, jonka pinta-ala on vähintään 3 m². Muilla kuin trooppisilla rantalinnuilla on lisäksi oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 50 m². Ulkotarhassa on oltava vesiallas.

4.1.8. Päiväpetolinnut (*Falconiformes*)

Ulkotarhassa saadaan ympäri vuoden pitää sellaisia päiväpetolintuihin kuuluvia lajeja, jotka soveltuvat ympärivuotisesti ulkona pidettäviksi.

Päiväpetolinnuilla (≤ 40 cm; esimerkiksi varpushaukat, tuulihaukat) on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 30 m² ja korkeus vähintään 3 m. Lisäksi eläimillä on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava sisätilaa vähintään 10 m² eläinparia kohden. Sisätilan on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävä.

Päiväpetolinnuilla (> 40 cm; esimerkiksi mehiläishaukat, kanahaukat) on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 50 m² ja korkeus vähintään 4 m. Lisäksi eläimillä on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava sisätilaa vähintään 10 m² eläinparia kohden. Sisätilan on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävä.

Kotkilla, korppikotkilla, kondoreilla ja kalasääskillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 200 m² ja korkeus vähintään 5 m. Lisäksi eläimillä on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava sisätilaa vähintään 4 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on tällöin oltava aina vähintään 20 m². Sisätilan on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävä.

Sisätilan korkeuden on oltava vähintään 3 m.

4.1.9. Pöllölinnut (*Strigiformes*) ja kehrääjälinnut (*Caprimulgiformes*)

Ulkotarhassa saadaan ympäri vuoden pitää sellaisia pöllölintuihin kuuluvia lajeja, jotka soveltuvat ympärivuotisesti ulkona pidettäviksi.

Pöllöillä (< 25 cm; esimerkiksi varpuspöllöt, minervanpöllöt) on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 15 m². Lisäksi eläimillä on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava sisätilaa vähintään 5 m² eläinparia kohden. Sisätilan on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävä.

Pöllöillä (25 - 50 cm; esimerkiksi hiiripöllöt, sarvipöllöt, helmipöllöt) sekä kehrääjälinnuilla on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 30 m². Lisäksi eläimillä on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava sisätilaa vähintään 10 m² eläinparia kohden. Sisätilan on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävä.

Pöllöillä (> 50 cm; esimerkiksi huuhkajat, lapinpöllöt, tunturipöllöt) on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 50 m². Lisäksi eläimillä on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava sisätilaa vähintään 10 m² eläinparia kohden. Sisätilan on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävä.

4.1.10. Kanalinnut (*Galliformes*) ja tinamilinnut (*Tinamiformes*)

Kanalintujen ja tinamilintujen pitopaikassa tulee lintujen saatavilla olla sopivan kokoista soraa ruoansulatusta varten sekä riittävästi piiloutumis- ja suojautumispaikkoja.

Ulkotarhassa saadaan ympäri vuoden pitää sellaisia kanalintuihin kuuluvia lajeja, jotka soveltuvat ympärivuotisesti ulkona pidettäviksi.

Jos trooppisia kana- ja tinamilintuja pidetään sisätilassa ympäri vuoden, sisätilan pinta-alan on tällöin oltava vähintään yhtä suuri kuin ulkotarhan vähimmäispinta-ala.

Kanalinnuilla ($\leq$ 50 cm) ja tinamilinnuilla on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava sisätilaa vähintään 1 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on tällöin oltava aina vähintään 15 m². Sisätilan on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävä. Muilla kuin trooppisilla kana- ja tinamilinnuilla on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 30 m².

Kanalinnuilla (> 50 cm) on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava sisätilaa vähintään 2 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on tällöin oltava aina vähintään 30 m². Sisätilan on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävä. Muilla kuin trooppisilla kana- ja tinamilinnuilla on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 50 m².

4.1.11. Kyyhkylinnut (*Columbiformes*)

Kyyhkylintujen pitopaikassa tulee olla riittävästi piiloutumis- ja suojautumispaikkoja.

Jos trooppisia kyyhkylintuja pidetään sisätilassa ympäri vuoden, sisätilan pinta-alan on tällöin oltava vähintään yhtä suuri kuin ulkotarhan vähimmäispinta-ala.

Kyyhkyillä (≤ 40 cm) on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 1 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 10 m². Muilla kuin trooppisilla kyyhkyillä on lisäksi oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 20 m².

Pitopaikan korkeuden on oltava vähintään 3 m.

Kyyhkyillä (> 40 cm) on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 2 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 30 m². Muilla kuin trooppisilla kyyhkyillä on lisäksi oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 30 m².

Pitopaikan korkeuden on oltava vähintään 3 m.

4.1.12. Papukaijalinnut (*Psittaciformes*)

Papukaijalintujen pitopaikan sisustuksen tulee olla sellainen, että eläimillä on mahdollisuus kiipeilemiseen ja oksien pilkkomiseen. Papukaijoiden pidossa on kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, että linnuilla on riittävästi virikkeitä. Linnuilla on pitopaikassaan oltava mahdollisuus kylpeä vedessä.

Papukaijoilla (< 20 cm; esimerkiksi kaijaset) on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 0,5 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 4 m².

Pitopaikan korkeuden on oltava vähintään 2 m.

Eläimillä on ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 4 m².

Papukaijoilla (20 - 40 cm; esimerkiksi aratit) on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 1 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 7 m².

Pitopaikan korkeuden on oltava vähintään 2,5 m.

Eläimillä on ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 1 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-ala on aina vähintään 7 m².

Papukaijoilla (> 40 cm; esimerkiksi arat, isot kakadut) on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 2 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 15 m².

Pitopaikan korkeuden on oltava vähintään 3 m.

Eläimillä on ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 2 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-ala on aina vähintään 15 m².

Keoilla ja kakapoilla on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 20 m². Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 30 m².

4.1.13. Käkilinnut (*Cuculiformes*)

Käkilintujen pitopaikassa tulee olla riittävästi piiloutumis- ja suojautumispaikkoja.

Jos trooppisia käkilintuja pidetään sisätilassa ympäri vuoden, sisätilan pinta-alan on tällöin oltava vähintään yhtä suuri kuin ulkotarhan vähimmäispinta-ala.

Käkilinnuilla (≤ 30 cm) on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 12 m². Muilla kuin trooppisilla käkilinnuilla on lisäksi oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 20 m².

Käkilinnuilla (> 30 cm) on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 2 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 12 m². Muilla kuin trooppisilla käkilinnuilla on lisäksi oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 30 m².

Pitopaikan korkeuden on oltava vähintään 3 m.

4.1.14. Kiitäjälinnut (*Apodiformes*)

Kiitäjälintujen pitopaikassa tulee olla pesänrakennukseen soveltuvia seinämiä tai rakenteita.

Kiitäjillä, tervapääskyillä ja kolibreilla on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 5 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 50 m². Muilla kuin kolibreilla on lisäksi oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 5 m² eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-alan on tällöin oltava aina vähintään 50 m².

Pitopaikan korkeuden on oltava vähintään 3 m.

4.1.15. Sähkölinnut (*Coraciiformes*)

Sähkölintujen pitopaikassa eläimillä tulee lajin tarpeiden niin vaatiessa olla mahdollisuus vedessä kylpemiseen tai sukeltamiseen sekä riittävästi piiloutumis- ja suojautumispaikkoja.

Kuningaskalastajilla on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 15 m².

Pitopaikan korkeuden on oltava vähintään 3 m.

Eläimillä on ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 15 m².

Muilla sähkölinnuilla (esimerkiksi sarvinokat, motmotit, sininärhet) on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 15 m².

Pitopaikan korkeuden on oltava vähintään 3 m.

Eläimillä on ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 30 m².

4.1.16. Tikkalinnut (*Piciformes*), hiirilinnut (*Coliiformes*) ja trogonilinnut (*Trogoniformes*)

Tikkalintujen pitopaikassa tulee lajin tarpeiden niin vaatiessa olla lahoja puunrunkoja kiipeilyyn, ruoan etsintään ja pesäkolojen rakentamiseen.

Ulkotarhassa saadaan ympäri vuoden pitää sellaisia tikkalintuihin kuuluvia lajeja, jotka soveltuvat ympärivuotisesti ulkona pidettäviksi.

Tikkalinnuilla (≤ 30 cm), hiirilinnuilla ja trogonilinnuilla on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava sisätilaa vähintään 2 m^2 eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-ala on tällöin oltava aina vähintään 10 m^2 . Sisätilan on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävä. Muilla kuin trooppisilla tikkalinnuilla on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 30 m^2 .

Pitopaikan korkeuden on oltava vähintään 3 m.

Tikkalinnuilla (> 30 cm; esimerkiksi palokärjet, suuret tukaanit) on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava sisätilaa vähintään 20 m^2 eläinparia kohden. Sisätilan on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävä. Muilla kuin trooppisilla tikkalinnuilla on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 50 m^2 eläinparia kohden.

Pitopaikan korkeuden on oltava vähintään 3 m.

4.1.17. Varpuslinnut (*Passeriformes*)

Ulkotarhassa saadaan ympäri vuoden pitää sellaisia varpuslintuihin kuuluvia lajeja, jotka soveltuvat ympärivuotisesti ulkona pidettäviksi.

Varpuslinnuilla (< 20 cm) on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava sisätilaa vähintään 1 m^2 eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-ala on tällöin oltava aina vähintään 6 m^2 . Sisätilan on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävä. Muilla kuin trooppisilla varpuslinnuilla on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 1 m^2 eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-ala on tällöin oltava aina vähintään 8 m^2 .

Pitopaikan korkeuden on oltava vähintään 2 m.

Varpuslinnuilla (20 - 40 cm) on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava sisätilaa vähintään 2 m^2 eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-ala on tällöin oltava aina vähintään 12 m^2 . Sisätilan on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävä. Muilla kuin trooppisilla varpuslinnuilla on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 2 m^2 eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-ala on tällöin oltava aina vähintään 12 m^2 .

Pitopaikan korkeuden on oltava vähintään 3 m.

Varpuslinnuilla (> 40 cm) ja paratiisilinnuilla on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava sisätilaa vähintään 3 m^2 eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-ala on tällöin oltava aina vähintään 30 m^2 . Sisätilan on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava lämmitettävä. Muilla kuin trooppisilla varpuslinnuilla on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 30 m^2 .

Pitopaikan korkeuden on oltava vähintään 4 m.

Pääskyillä on oltava lämmitettävää sisätilaa vähintään 5 m^2 eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-ala on oltava aina vähintään 50 m^2 . Lisäksi eläimillä on oltava ulkotarha, jonka pinta-ala on vähintään 5 m^2 eläintä kohden, kuitenkin siten, että pinta-ala on oltava aina vähintään 50 m^2 .

Pitopaikan korkeuden on oltava vähintään 3 m.

Liite 5. Matelijoiden ja sammakkoeläinten pidolle asetettavat erityisvaatimukset

5.1. Matelijat ja sammakkoeläimet

Matelijoiden ja sammakkoeläinten pitoon tarkoitetun pitopaikan kansien, luukkujen ja muiden vastaavien rakenteiden on oltava asianmukaisesti suljettavissa. Myrkyllisiä tai muutoin vaarallisia eläimiä sisältävien pitopaikkojen on oltava lukittavia ja niihin on merkittävä varoitus eläimen vaarallisuudesta.

Pitopaikassa on oltava eläinlajille sopivaa pohjamateriaalia. Lajin tarpeiden niin vaatiessa materiaalia on oltava niin paljon, että eläin voi kaivautua sen alle. Pohjamateriaalin kosteuden tulee olla eläinlajille sopiva. Pitopaikassa on oltava riittävästi eläinlajille sopivia piiloutumispaikkoja. Jos samassa tilassa on useita eläimiä, niillä on oltava mahdollisuus piiloutua yhtä aikaa.

Sellaiseen lajiin kuuluvan eläimen pitopaikassa, jonka elintapoihin kuuluu kiipeileminen, on oltava sopivia oksia tai muita vastaavia rakenteita, joiden varassa eläin voi kiipeillä ja halutessaan levätä sille luonnollisessa asennossa.

Sellaiseen lajiin kuuluvan eläimen pitopaikassa, jonka elintapoihin kuuluu uiminen tai oleskelu vedessä, on oltava vesiallas. Vesialtaan koon ja veden määrän on vastattava eläinlajin tarpeita. Mikäli samassa pitopaikassa pidetään useita eläimiä, kaikkien eläinten on voitava oleskella altaassa tai kuivalla alueella samanaikaisesti. Kuivan alueen ja vesialueen välisen rajan on oltava sellainen, että siirtyminen alueelta toiselle käy helposti.

Matelijoiden ja sammakkoeläinten pidossa on kiinnitettävä erityistä huomiota pitopaikan ilmankosteuteen sekä ilman ja vesialtaan veden laatuun ja lämpötilaan. Vettä on puhdistettava ja vaihdettava riittävän usein.

Pitopaikassa tulee olla lajille tyypillinen yleislämpötila. Pitopaikassa tulee lisäksi olla varjoisia paikkoja sekä erityisiä lämmittelypaikkoja, joiden tulee olla valoisia ja lämpimämpiä kuin pitopaikan yleislämpötila. Eläimellä tulee olla mahdollisuus vapaasti valita niin lämpötilaltaan kuin valoisuudeltaankin erilaisia oleskelupaikkoja.

Pitopaikan valaistuksen voimakkuuden ja laadun sekä valaistusjaksojen ajoituksen ja keston tulee olla eläinlajille sopivat. Lajin tarpeiden niin vaatiessa eläimen tulee saada päivittäin luonnonvaloa tai sitä jäljittelevää keinovaloa. Eläinten pitopaikassa on lisäksi tarvittaessa oltava ultraviolettilamppu.

Sellaisten eläinten saatavilla, jotka juovat vesipisaroita esineiden tai kehonsa päältä, on oltava tippuvaa vettä tai pitopaikkaa on sumutettava vedellä päivittäin lajin tarpeiden mukaisesti.

Eläimille on järjestettävä mahdollisuus munia tai synnyttää lajin tarpeisiin soveltuvaan paikkaan.

5.2. Matelijat (*Reptilia*)

Matelijoiden pitopaikkaa koskevia tilavaatimuksia sovelletaan yksinään tai pareittain pidettäviin matelijoihin ellei jäljempänä erikseen toisin säädetä. Vähimmäistilavaatimukset määräytyvät tällöin suurimman pitopaikassa pidettävän eläimen koon mukaan.

Jos matelijoiden pitopaikassa pidetään useampaa kuin kahta yksilöä, pitopaikan pohjapinta-alaa lisätään vastaavasti vähintään 10 % kutakin seuraavaa eläintä kohden ellei jäljempänä erikseen toisin säädetä.

5.2.1. Kilpikonnat (*Testudines*)

Kilpikonnien pitopaikassa tulee olla riittävästi piiloutumispaikkoja. Maalla elävien kilpikonnien pitopaikassa eläimillä tulee lisäksi olla mahdollisuus kaivamiseen.

Kilpikonnien pitopaikan vähimmäiskoko määräytyy eläimen kilven pituuden (kp) ja annetun kertoimen mukaan. Pituus mitataan ottamalla suora mitta kilven etureunasta kilven taka-reunaan.

Kilpikonnien pitopaikan lyhimmän sivun pituuden on oltava aina vähintään $kp \times 5$.

Jos pitopaikassa pidetään naaraita, jotka saattavat munia, tulee eläimille järjestää lajin tarpeisiin soveltuva munintapaikka. Munintapaikan tulee olla suojaisa, sopivan kostea sekä pohjamateriaaliltaan lajin tarpeisiin sopiva. Munintapaikan pohjamateriaalin syvyyden on oltava vähintään $kp \times 0,8$.

Kilpikonnien pitopaikan pohja on profiloitu.

5.2.1.1. Maakilpikonnat (*Testudinidae*)

Maakilpikonnat: pitopaikan pinta-alan on oltava vähintään $kp^2 \times 80$, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 1,8 m². Pitopaikassa on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava vesiallas.

5.2.1.2. Merikilpikonnat (*Cheloniidae*) ja merinahkakilpikonnat (*Dermochelyidae*)

Merikilpikonnat ja merinahkakilpikonnat: pitopaikassa on oltava vesiallas, jonka pinta-ala on vähintään $kp^2 \times 200$, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 3 m². Vesialtaan veden syvyyden on oltava vähintään $kp \times 3$. Pitopaikassa tulee lisäksi olla maa-alue, jonka pinta-ala on vähintään $kp^2 \times 6$.

5.2.1.3. Muut kilpikonnat

Maalla elävät (terrestriset) kilpikonnat: pitopaikan pinta-alan on oltava vähintään $kp^2 \times 60$, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 1,8 m². Pitopaikassa on lajin tarpeiden niin vaatiessa oltava vesiallas.

Osittain vedessä elävät (semiaakvaattiset) kilpikonnat: pitopaikan pinta-alan on oltava vähintään $kp^2 \times 55$. Pitopaikassa on oltava vesiallas, jonka pinta-ala on vähintään $kp^2 \times 40$, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 1 m². Vesialtaan veden syvyyden on oltava vähintään $kp \times 1,8$.

Vedessä elävät (akvaattiset) kilpikonnat: pitopaikassa on oltava vesiallas, jonka pinta-ala on vähintään $kp^2 \times 60$, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 2 m². Vesialtaan veden syvyyden on oltava vähintään $kp \times 2$. Pitopaikassa tulee lisäksi olla maa-alue, jonka pinta-ala on vähintään $kp^2 \times 8$.

5.2.2. Krokotiilieläimet (*Crocodylia*)

Krokotiilieläinten pitopaikassa tulee olla riittävästi suojaista piiloutumispaikkoja sekä maalla että vedessä.

Krokotiilieläinten pitopaikan vähimmäiskoko määräytyy eläimen pituuden (p) ja annetun kertoimen mukaan. Pituus mitataan kuonon kärjestä hännän päähän. Jos pitopaikassa pidetään useampaa kuin kahta yksilöä, pitopaikan maa-alueen pinta-alaa lisätään vastavasti vähintään 10 % kutakin seuraavaa eläintä kohden ja vesialueen pinta-alaa vähintään 20 % kutakin seuraavaa eläintä kohden.

Jos pitopaikassa pidetään naaraita, jotka saattavat munia, tulee eläimille järjestää lajin tarpeisiin soveltuva munintapaikka. Munintapaikan tulee olla suojaista, sopivan kostea sekä pohjamateriaaliltaan lajin tarpeisiin sopiva. Munintapaikan pohjamateriaalin syvyyden on oltava vähintään $p \times 0,1$, kuitenkin siten, että syvyyden on oltava aina vähintään 30 cm.

Krokotiilieläimet ≤ 250 cm: pitopaikan maa-alueen pinta-alan on oltava eläintä kohden vähintään $p^2 \times 1,5$, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 1 m². Pitopaikassa on lisäksi oltava vesiallas, jonka pinta-ala on eläintä kohden vähintään $p^2 \times 2,5$, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 2 m². Vesialtaan veden syvyyden on oltava vähintään $p \times 0,3$, kuitenkin siten, että syvyyden on oltava aina vähintään 40 cm.

Krokotiilieläimet > 250 cm: pitopaikan maa-alueen pinta-alan on oltava eläintä kohden vähintään $p^2 \times 0,75$, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 10 m². Pitopaikassa on lisäksi oltava vesiallas, jonka pinta-ala on eläintä kohden vähintään $p^2 \times 2$, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 16 m². Vesialtaan veden syvyyden on oltava vähintään $p \times 0,25$, kuitenkin siten, että syvyyden on oltava aina vähintään 75 cm.

5.2.3. Käärmeet (*Serpentes*)

Käärmeiden pitopaikassa tulee lajin tarpeiden niin vaatiessa olla vesiallas sekä mahdollisuus kaivautumiseen ja kiipeilyyn. Pitopaikassa on lisäksi oltava riittävästi piiloutumis- ja suojautumispaikkoja.

Jos pitopaikassa pidetään naaraita, jotka saattavat munia tai synnyttää, tulee eläimille järjestää lajin tarpeisiin soveltuva muninta- tai synnytyspaikka.

Käärmeiden pitopaikan vähimmäiskoko määräytyy eläimen pituuden (p) ja annetun kertoimen mukaan. Käärmeiden pitopaikan leveyden ei kuitenkaan tarvitse olla yli 2,5 m.

5.2.3.1. Matokäärmeet (*Leptotyphlopidae*), **sokkokäärmeet** (*Anomalepididae*, *Typhlopidae*), **valekorallikäärmeet** (*Aniliidae*), **sylinterikäärmeet** (*Cylindrophiidae*), **korallisylinterikäärmeet** (*Anomochilidae*) ja **kilpihäntäkäärmeet** (*Uropeltidae*)

Käärmeiden pitopaikan pituuden on oltava vähintään $p \times 1$, leveyden vähintään $p \times 0,75$ ja korkeuden vähintään $p \times 0,75$.

Pitopaikassa tulee olla lajille sopivaa pohjamateriaalia, jonka syvyyden on oltava vähintään $p \times 0,5$.

5.2.3.2. Boat (*Boidae*), **kääpiöboat** (*Tropidophiidae*), **mauritiuksenboat** (*Bolyeridae*), **pythonit** (*Pythonidae*), **välkekäärmeet** (*Xenopeltidae*) ja **kiiltokäärmeet** (*Atractaspidae*)

Maassa elävät (terrestriset) käärmeet: pitopaikan pituuden on oltava vähintään $p \times 1$, leveyden vähintään $p \times 0,5$ ja korkeuden vähintään $p \times 0,5$, kuitenkin siten, että korkeuden ei tarvitse olla yli 1,7 m.

Osittain puussa elävät (semiarboreaaliset) käärmeet $\leq 1,5$ m: pitopaikan pituuden on oltava vähintään $p \times 1$, leveyden vähintään $p \times 0,5$ ja korkeuden vähintään $p \times 0,75$.

Osittain puussa elävät (semiarboreaaliset) käärmeet $> 1,5$ m: pitopaikan pituuden on oltava vähintään $p \times 0,75$, leveyden vähintään $p \times 0,5$ ja korkeuden vähintään $p \times 0,75$, kuitenkin siten, että korkeuden ei tarvitse olla yli 2 m.

Puussa elävät (arboreaaliset) käärmeet $\leq 1,5$ m: pitopaikan pituuden on oltava vähintään $p \times 1$, leveyden vähintään $p \times 0,5$ ja korkeuden vähintään $p \times 1,2$.

Puussa elävät (arboreaaliset) käärmeet $> 1,5$ m: pitopaikan pituuden on oltava vähintään $p \times 0,75$, leveyden vähintään $p \times 0,5$ ja korkeuden vähintään 2 m.

Osittain vedessä elävät (semiakvaattiset) käärmeet $\leq 3,5$ m: pitopaikan pituuden on oltava vähintään $p \times 1$, leveyden vähintään $p \times 0,5$ ja korkeuden vähintään $p \times 0,5$. Pitopaikan vähimmäispinta-alasta vähintään 50 % tulee olla vesiallasta, jonka veden syvyys on vähintään 20 cm.

Osittain vedessä elävät (semiakvaattiset) käärmeet $> 3,5$ m: pitopaikan pituuden on oltava vähintään $p \times 0,75$, leveyden vähintään $p \times 0,5$ ja korkeuden vähintään 1,7 m. Pitopaikan vähimmäispinta-alasta vähintään 50 % tulee olla vesiallasta, jonka veden syvyys on vähintään 40 cm.

5.2.3.3. Tarhakäärmeet (*Colubridae*), **myrkkytarhakäärmeet** (*Elapidae*), **kyykäärmeet** (*Viperidae*) ja **kalkkarokäärmeet** (*Crotalidae*)

Maassa elävät (terrestriset) käärmeet $\leq 2,5$ m: pitopaikan pituuden on oltava vähintään $p \times 1,2$, leveyden vähintään $p \times 0,75$ ja korkeuden vähintään $p \times 0,5$.

Maassa elävät (terrestriset) käärmeet $> 2,5$ m: pitopaikan pituuden on oltava vähintään $p \times 1,2$, leveyden vähintään $p \times 0,5$ ja korkeuden vähintään $p \times 0,5$, kuitenkin siten, että korkeuden ei tarvitse olla yli 1,7 m.

Osittain puussa elävät (semiarboreaaliset) käärmeet $\leq 1,5$ m: pitopaikan pituuden on oltava vähintään $p \times 1$, leveyden vähintään $p \times 0,5$ ja korkeuden vähintään $p \times 0,75$.

Osittain puussa elävät (semiarboreaaliset) käärmeet $> 1,5$ m: pitopaikan pituuden on oltava vähintään $p \times 0,75$, leveyden vähintään $p \times 0,5$ ja korkeuden vähintään $p \times 0,75$, kuitenkin siten, että korkeuden ei tarvitse olla yli 2 m.

Puussa elävät (arboreaaliset) käärmeet $\leq 1,5$ m: pitopaikan pituuden on oltava vähintään $p \times 1$, leveyden vähintään $p \times 0,5$ ja korkeuden vähintään $p \times 1,2$.

Puussa elävät (arboreaaliset) käärmeet $> 1,5$ m: pitopaikan pituuden on oltava vähintään $p \times 0,75$, leveyden vähintään $p \times 0,5$ ja korkeuden vähintään 2 m.

Osittain vedessä elävät (semiakvaattiset) käärmeet: pitopaikan pituuden on oltava vähintään $p \times 1$, leveyden vähintään $p \times 0,5$ ja korkeuden vähintään $p \times 0,5$, kuitenkin siten, että korkeuden ei tarvitse olla yli 1,7 m. Pitopaikan vähimmäispinta-alasta vähintään 50 % tulee olla vesiallasta, jonka veden syvyys on vähintään 20 cm.

5.2.3.4. Käsnäkäärmeet (*Achrochordidae*), merikäärmeet (*Hydrophiidae*) ja vesivaletarhakäärmeet (*Homalopsinae*)

Käsnäkäärmeet ja vesivaletarhakäärmeet: pitopaikassa on oltava vesiallas, jonka pituus on vähintään $p \times 1$, leveys vähintään $p \times 0,75$ ja veden syvyys vähintään $p \times 0,5$. Pitopaikassa tulee lajin tarpeiden niin vaatiessa lisäksi olla lajin tarpeet täyttävä maa-alue.

Merikäärmeet ja merikraitit: pitopaikassa on oltava vesiallas, jonka pituus on vähintään $p \times 2$, leveys vähintään $p \times 0,75$ ja veden syvyys vähintään $p \times 1$. Pitopaikassa tulee lajin tarpeiden niin vaatiessa lisäksi olla lajin tarpeet täyttävä maa-alue.

5.2.4. Liskot (*Sauria*)

Liskojen pitopaikassa tulee lajin tarpeiden niin vaatiessa olla mahdollisuus kaivautumiseen, kiipeilyyn tai kylpemiseen vedessä. Vesialtaan veden syvyyden tulee tällöin olla kunkin lajin tarpeisiin sopiva. Pitopaikassa tulee lisäksi olla riittävästi piiloutumis- ja suojautumispaikkoja.

Jos pitopaikassa pidetään naaraita, jotka saattavat munia tai synnyttää, tulee eläimille järjestää lajin tarpeisiin soveltuva muninta- tai synnytyspaikka.

Liskojen pitopaikan vähimmäiskoko määräytyy eläimen pituuden (p) ja annetun kertoimen mukaan. Pituus mitataan kuonon kärjestä hännän päähän.

Liskojen pitopaikan lyhimmän sivun pituuden on oltava aina vähintään $p \times 2$.

5.2.4.1. Kameleontit (*Chamaeleonidae*)

Maassa elävät (terrestriset) liskot; pitopaikan pinta-alan on oltava vähintään $p^2 \times 8$ ja korkeuden vähintään $p \times 3$.

Kiipeilevät liskot; pitopaikan pinta-alan on oltava vähintään $p^2 \times 5$ ja korkeuden vähintään $p \times 4$, kuitenkin siten, että korkeuden ei tarvitse olla yli 2 m.

5.2.4.2. Varaanit (*Varanidae*)

Maassa elävät (terrestriset) varaanit ≤ 1 m; pitopaikan pinta-alan on oltava vähintään $p^2 \times 9$ ja korkeuden vähintään $p \times 2$, kuitenkin siten, että korkeuden ei tarvitse olla yli 1,7 m.

Maassa elävät (terrestriset) varaanit > 1 m; pitopaikan pinta-alan on oltava vähintään $p^2 \times 7$ ja korkeuden vähintään 1,7 m.

Kiipeilevät varaanit; pitopaikan pinta-alan on oltava vähintään $p^2 \times 6$ ja korkeuden vähintään $p \times 3$, kuitenkin siten, että korkeuden ei tarvitse olla yli 2 m.

5.2.4.3. Muut liskot

Maassa elävät (terrestriset) liskot < 20 cm; pitopaikan pinta-alan on oltava vähintään $p^2 \times 12$ ja korkeuden vähintään $p \times 3$. Semiakvaattisten lajien pitopaikassa on oltava vesiallas, jonka pinta-ala on vähintään $p^2 \times 3$.

Maassa elävät (terrestriset) liskot 20 - 50 cm; pitopaikan pinta-alan on oltava vähintään $p^2 \times 8$ ja korkeuden vähintään $p \times 3$. Semiakvaattisten lajien pitopaikassa on oltava vesiallas, jonka pinta-ala on vähintään $p^2 \times 3$.

Maassa elävät (terrestriset) liskot > 50 cm; pitopaikan pinta-alan on oltava vähintään $p^2 \times 6$ ja korkeuden vähintään $p \times 2$, kuitenkin siten, että korkeuden ei tarvitse olla yli 1,7 m. Semiakvaattisten lajien pitopaikassa on oltava vesiallas, jonka pinta-ala on vähintään $p^2 \times 3$.

Kiipeilevät liskot < 20 cm; pitopaikan pinta-alan on oltava vähintään $p^2 \times 8$ ja korkeuden vähintään $p \times 4$.

Kiipeilevät liskot 20 – 50 cm; pitopaikan pinta-alan on oltava vähintään $p^2 \times 6$ ja korkeuden vähintään $p \times 3$.

Kiipeilevät liskot > 50 cm; pitopaikan pinta-alan on oltava vähintään $p^2 \times 5$ ja korkeuden vähintään $p \times 3$, kuitenkin siten, että korkeuden ei tarvitse olla yli 2 m.

5.3. Sammakkoeläimet (*Amphibia*)

Vedessä elävään sammakkoeläinlajiin kuuluvaa eläintä on pidettävä vedessä. Veden pohjalla on oltava eläimelle sopivia piiloutumispaikkoja.

Jos pitopaikassa pidetään naaraita, jotka saattavat munia tai synnyttää, tulee eläimille järjestää lajin tarpeisiin soveltuva muninta- tai synnytyspaikka.

Sammakkoeläinten pitopaikkaa koskevia tilavaatimuksia sovelletaan yksinään tai pareittain pidettäviin, täysikasvuisiin, lisääntymisiän saavuttaneisiin sammakkoeläimiin ellei jäljempänä erikseen toisin säädetä. Vähimmäistilavaatimukset määräytyvät tällöin suurimman pitopaikassa pidettävän eläimen koon mukaan.

Jos sammakkoeläinten pitopaikassa pidetään useampaa kuin kahta yksilöä, pitopaikan pohjapinta-alaa lisätään vastaavasti vähintään 10 % kutakin seuraavaa eläintä kohden ellei jäljempänä erikseen toisin säädetä.

5.3.1. Sammakot (*Anura*)

Sammakoiden pitopaikassa tulee olla lämpötilaltaan ja kosteudeltaan erilaisia alueita sekä riittävästi piiloutumispaikkoja.

Sammakoiden pitopaikan vähimmäiskoko määräytyy eläimen ruumiin pituuden (rp) ja annetun kertoimen mukaan. Pituus mitataan kuonon kärjestä peräaukkoon.

Sammakoiden pitopaikan lyhimmän sivun pituuden on oltava aina vähintään $rp \times 4$.

Maalla elävät (terrestriset) sammakot: pitopaikan pinta-alan on oltava vähintään $rp^2 \times 40$ ja korkeuden vähintään $rp \times 3$, kuitenkin siten, että pitopaikan koon on oltava aina vähintään 50 cm x 30 cm x 30 cm. Pitopaikassa on oltava vesiallas.

Puussa elävät (arboreaaliset) sammakot: pitopaikan pinta-alan on oltava vähintään $rp^2 \times 30$ ja korkeuden vähintään $rp \times 8$, kuitenkin siten, että pitopaikan koon on oltava aina vähintään 50 cm x 30 cm x 50 cm. Pitopaikan korkeuden ei kuitenkaan tarvitse olla yli 2 m. Pitopaikassa on oltava vesiallas.

Osittain vedessä elävät (semiaakvaattiset) sammakot: pitopaikan pinta-alan on oltava vähintään $rp^2 \times 50$ ja korkeuden vähintään $rp \times 4$, kuitenkin siten, että pitopaikan koon on oltava aina vähintään 50 cm x 30 cm x 30 cm. Pitopaikan vähimmäispinta-alasta vähintään 25 % tulee olla vesiallasta, jonka veden syvyys on vähintään $rp \times 1$.

Vedessä elävät (akvaattiset) sammakot: pitopaikassa on oltava vesiallas, jonka pinta-ala on vähintään $rp^2 \times 50$ ja veden syvyys vähintään $rp \times 4$, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 50 cm x 30 cm ja veden syvyyden vähintään 20 cm. Pitopaikassa tulee lajin tarpeiden niin vaatiessa lisäksi olla lajin tarpeet täyttävä maa-alue.

5.3.2. Pyrstösammakot (*Caudata*)

Pyrstösammakoiden pitopaikassa tulee lajin tarpeiden niin vaatiessa olla mahdollisuus kiipeilyyn ja kaivautumiseen. Pitopaikassa tulee lisäksi olla riittävästi lajin tarpeisiin soveltuvia piiloutumispaikkoja.

Pyrstösammakoiden pitopaikan koko määräytyy eläimen pituuden (p) ja annetun kertoimen mukaan. Pituus mitataan kuonon kärjestä pyrstön päähän.

Pyrstösammakoiden pitopaikan lyhimmän sivun pituuden on oltava aina vähintään $p \times 2$.

Maalla elävät (terrestriset) pyrstösammakot; pitopaikan pinta-alan on oltava vähintään $p^2 \times 8$ ja korkeuden vähintään $p \times 2$, kuitenkin siten, että pitopaikan koon on oltava aina vähintään 50 cm x 30 cm x 30 cm. Pitopaikassa on oltava vesiallas.

Puussa elävät (arboreaaliset) pyrstösammakot; pitopaikan pinta-alan on oltava vähintään $p^2 \times 8$ ja korkeuden vähintään $p \times 5$, kuitenkin siten, että pitopaikan koon on oltava aina vähintään 50 cm x 30 cm x 50 cm.

Osittain vedessä elävät (semiakvaattiset) pyrstösammakot; pitopaikan pinta-alan on oltava vähintään $p^2 \times 8$ ja korkeuden vähintään $p \times 3$, kuitenkin siten, että pitopaikan koon on oltava aina vähintään 50 cm x 30 cm x 30 cm. Pitopaikan vähimmäispinta-alasta vähintään 40 % tulee olla vesiallasta, jonka veden syvyys on vähintään $p \times 1$.

Andrias- ja Cryptobranchus-sukujen pyrstösammakot; pitopaikassa on oltava vesiallas, jonka pinta-ala on eläintä kohden vähintään $p^2 \times 4$ ja veden syvyys vähintään $p \times 0,7$, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 50 cm x 30 cm ja veden syvyyden vähintään 20 cm. Pitopaikassa tulee lajin tarpeiden niin vaatiessa lisäksi olla lajin tarpeet täyttävä maa-alue.

Muut vedessä elävät (akvaattiset) pyrstösammakot; pitopaikassa on oltava vesiallas, jonka pinta-ala on vähintään $p^2 \times 8$ ja veden syvyys vähintään $p \times 2$, kuitenkin siten, että pinta-alan on oltava aina vähintään 50 cm x 30 cm ja veden syvyyden vähintään 30 cm. Pitopaikassa tulee lajin tarpeiden niin vaatiessa lisäksi olla lajin tarpeet täyttävä maa-alue.

Pyrstösammakoilla on lajin tarpeiden niin vaatiessa pitopaikassaan virtaava vesi.

Liite 6. Kalojen pidolle asetettavat erityisvaatimukset

6.1. Kalat (*Pisces*)

Akvaarion veden määrän, laadun, lämpötilan, vesipinta-alan ja veden syvyyden on oltava sopivat ottaen huomioon kalalaji, kalojen koko, lukumäärä ja elintavat. Akvaarion veden on oltava puhdasta ja hyvälaatuista sekä vesiarvoiltaan kullekin lajille sopiva. Vettä on vaihdettava tai puhdistettava säännöllisesti siten, että sen laatu pysyy hyvänä. Akvaariossa on oltava asianmukainen suodatus- ja lämmitysjärjestelmä. Vesiarvojen ja veden lämpötilan riittävästä vakaudesta on huolehdittava.

Akvaarion valaistusrytmin, valotehon ja valon sävyn tulee olla kullekin akvaariossa pidettävälle lajille sopiva.

Akvaarion sisustuksen ja pohjamateriaalin on vastattava kalalajin tarpeita. Pohjalla elävien kalojen akvaarion pohjapinta-alan tulee olla riittävä. Kaloilla on tarvittaessa oltava piiloutumipaikkoja. Akvaarion yhdellä sivulla on oltava näkösuoja, jollei akvaarion kasvillisuus tai muu sisustus anna kaloille riittävästi suojaa tai piiloutumismahdollisuuksia.

Valittaessa kalalajeja akvaarioon sekä kalaryhmiä ja -lajeja yhdistettäessä tai tuotaessa uusia kaloja ryhmään on erityistä huomiota kiinnitettävä kalojen lajikäyttäytymiseen sekä lajien välisiin suhteisiin. Parvissa eläviä kaloja tulee pitää vähintään kuuden kalan ryhmässä.

Kaloja ei saa pitää muuten kuin tilapäisesti akvaariossa, jossa on vettä vähemmän kuin 120 litraa. Kaloja ei saa pitää pyöreässä akvaariossa, jonka tilavuus on pienempi kuin 1500 litraa.

Kuollut kala on poistettava akvaariosta välittömästi.